

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:
celo leto K 24—
pol leta 12—
četrt leta 6—
na mesec 2—

v upravnistvu prejeman:
celo leto K 22—
pol leta 11—
četrt leta 5-50
na mesec 1-90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.
Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izba vsak dan zvečer izvešči nedelje in praznike.

Inserati veljajo: peterostopna petlet vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.
Upravnistvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd.
to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.
„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:
celo leto K 25—
pol leta 13—
četrt leta 6-50
na mesec 2-30

za Nemčijo:
celo leto K 28—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto K 30—

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakma.
Upravnistvo: Knafljeva ulica št. 5 (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

Someščani! Volilci!

Dne 31. t. m. Vas kliče volilna dolžnost vnovič na volišče. Ne dvomimo, da boste z odločnostjo in ponosom zopet manifestirali za narodno-napredne ideje, da v četrtilletos dokažete vsem zunanjim in notranjim sovragom našega naroda, da je v slovenski prestolici, naši beli Ljubljani **narodno-napredna stranka nepremagljiva**.

Volilci! Izvrševalni odbor narodno-napredne stranke je zaslišavši organizacije strankinih zaupnikov proglasil, da je kandidat narodno-napredne stranke za volitev v **deželni zbor** gospod

Adolf Ribnikar

živinozdravnik in tržni nadzornik v Ljubljani.

Na volilnem shodu dne 7. t. m. je bila tudi ta kandidatura soglasno sprejeta in odobrena.

Someščani! Kakor ste še vselej, kadar Vas je klicala na krov **strankina dolžnost**, pokazali, da veste ceniti **enotnost in disciplino** v stranki, tako boste tudi dne 31. t. m. pokazali **z odločnim nastopom** svojo **zvestobo do stranke**. Delujte z vsemi močmi, pa bo naša **zmaga** tudi to pot **častna in sijajna**.

V Ljubljani, dne 14. vinotoka 1911.

Izvrševalni odbor narodno-napredne stranke.

Dva volilna shoda.

V soboto se je vršil v gostilni pri Sokliču Pred konjušnico dobro obiskan volilni shod **naprednega gospodarskega in prosvetnega društva** za Krakovo in Trnovo, ki ga je otvoril predsednik g. Smole poudarjal joč pomembnost volitev, ki bodo letos že četrtillet zbrale ljubljanske volitve na volišču. Kot prvi govornik je nato izvajal kandidat narodno-napredne stranke g. tržni nadzornik

Adolf Ribnikar

sljedeče.
Iz današnjega »Slovenca« smo izvedeli, da so imeli klerikaleci ta teden 2 ali 3 shode. Presenetilo nas je to, ker prej o teh shodih nismo vedeli.

li ničesar. Zato pa upravičeno tudi lahko sklepamo, da so bili to shodi, ki so se vršili pri zaklenjenih vratih (Klici: Kakor roparji! Kakor izdajalec!) in da so smeli na shod samo taki ljudje, ki so znani klerikalni kimonci. Tudi v Trnovem se je vršil baje tak shod in je tu govoril menda tudi deželni odbornik dr. Zajec, toda nikdo v Trnovem ne ve, kje se je ta shod vršil. (Klici: Pri Repniku v Štibelcu!) Zanimivi pa so ti shodi zato, ker se poročila o njih berejo tako, kakor kaka poročna obravnava. Na zatožni klop sede Zajec, Lampe, Gregorič in Rojina in vsi štirje čutijo potrebo zagovarjati se na prav enak način, kakor obtožence pred sodiščem. Kakor reče tam lahko krivce vedno: »Jaz nisem kriv,« ravno tako so čutili ti gospodje potrebo reči, da

je vse, kar so naši govorniki govorili o njih gospodarstvu, da so vsa razkritja o korupciji v deželnem zboru in odboru, laž in sama laž. Nato pa zaženejo krik, da farbam, da smo neresni ljudje in govore druge take neslane fraze, samo da pokrijejo s tem svojim vpitjem sami svoje grehe. Drugače kakor pred sodiščem pa je, če so obdolženi javni funkcionarji, deželni odborniki. Tu ni dosti, da samo zanikajo svojo krivdo, njih dolžnost je, da se opravičijo in operajo čisto morejo, to pa tem bolj, ker deželni odbor ni odgovoren za svoje poslovanje samo svojim klerikalnim volilem, marveč tudi vsem prebivalcem kranjske dežele.

Ravno mi prebivalci mesta Ljubljane in naprednjaki pa imamo vzroka dovolj, da zahtevamo, da da klerikalni deželni odbor obračun na naše očitke saj so pokazale ravno zadnje volitve, da je 1/3 volilcev protiklerikalnega mišljenja in da dobiva ta tretjina od dne do dne več veljave ter da ravno naša stranka obsega v sebi najboljše davkoplačevalce, ki plačujejo 3/4 davkov ter tvorijo ono moč, ki obsega v sebi devet desetih deševne kapacitete našega naroda.

Klerikaleci so prišli na deželi na sleparski način do vlade. Obetali so kmetom zlate gradove, obljubovali jim nove mostove, jarkove, travnike, izboljšanje živinoreje. (Klici: Sedaj se je pa puf začel!) sedaj zahtevajo kmetje plačila, klerikaleci pa so v zadregi. Volitve so vodili klerikaleci v zadnjih letih tudi pod devizo, da gre za vero, toda to je bila le predeza in slepota, da je šla njih pšenica v klasje. (Pritrjevanje.)

Poznamo župnika v občini skozi katero je gradila železnica progo. Železnica je kupovala svet, ker pa je ni bilo nobene rešitve, so postajali kmetje nezadovoljni. Končno je rekel župnik, da naj prinesejo prizadeti kmetje vsak po eno krono, da vzame on zadevo v roke. Kmetje so prinesli kronce, župnik pa je pozabil vzeti stvar v roke in dasiravno sta pretekli od tedaj že dve leti, kmetje niso kljub vsemu drezanju niti dosegli rešitve niti dobili od župnika denarja nazaj. (Ogorčenje.)

Poznamo drugega župnika. V cerkvi je počil zvon, ki je bil proti takim poškodbam zavarovan in so morali plačevati kmetje zavarovalnino. Župnik pa je začel pobirati prispevke za zvon dasiravno je bil že dvignil denar od zavarovalnice za počen zvon. (Ogorčenje.)

Nešteto takih in podobnih slučajev bi lahko še navedel, omeniti pa hočem samo še en slučaj. Župnik je povabil ženo, ki se je izpovedala v spovednici, da jo posebno žalosti to, da nima otrok, k sebi na dom da ji da zdravila. Ko je prišla žena k njemu, je župnik zaklenil vrata in ji dal zdravila. Ko je vsled tega zdraviljenja prišlo do obravnave, je šel župnik na njivo in populil vso peso, da bi ljudje mislili, da je znorel. (Ogorčenje!)

Kljub tem in neštevilnim enakim bridičim izkušnjam pa se našemu ljudstvu še niso odprle oči in so dobili pri zadnjih volitvah klerikaleci v zadnjih dveh krajih večino.

Govornik omenja nato krivice, ki so jih delali klerikaleci Ljubljani iz škodoželjnosti in iz hudobnosti. Omenja cestni zakon, 10 milijonsko melioracijsko posojilo, intrige proti mestni avtonomiji, proti prodaji sveta na bivšem vojaškem oskrbovališču, odvzetje podpore liceju, njih nastopanje proti gledališču in obrtni šoli in drugo.

Če pa pravimo, da je višek korupcije, če proglašajo gospodarski bojkot, če pravimo, da so to nezdružljive razmere, da gospodarstvo v deželnim denarjem brez proračuna, če ne povedo, od kod bodo pokrili potrebščine, pa pravijo, da jih obrekujejo in hočejo one, ki to govore, ubiti. Če pa oni govore o nas, tedaj ni nobena beseda dosti ostra.

Spravili so se tudi nad bivši občinski svet, v nič devali vodovod, ki se je pa zlasti letos, ko je primanjkovalo po vseh drugih mestih, zlasti v Gorici in Trstu vode, sijajno obnesel, ter prinaša mestu tudi lepe čiste dobčke. Rekli so tudi, da je mesta elektrarna zavožena in vendar je elektrarna, če so se zgodili morda tudi kakšni pogrški, aktivna. Vse, kar je storil bivši občinski svet, je zanič, in vendar je povzdignil ta občinski svet Ljubljano v moderno mesto in to s tako majhnimi sredstvi, kakor jih ni imelo na razpolago nobeno drugo mesto v Avstriji. Seveda klerikaleci ne omenjajo, da je imela Ljubljana do pred kratkim samo 25% in ima sedaj 35% občinskih doklad, med tem ko mora plačevati 40% deželnih doklad. Od 35% doklad vzdržnje mesto vse mestno gospodarstvo, med tem ko od 40% deželnih doklad nima niti vinarja.

V gospodarskem oziru so pa si ceer naši klerikaleci jasno pokazali svojo nezmožnost in to spoznanje je

prodrlo že tudi v njih vrste, tako da se, kakor nam to jasno kažejo sedanjne občinske volitve, odpirajo oči ljudem, o katerih bi tega nikdar ne bili mislili.

Vsega obsojanja vredno pa je, kar počenjajo v narodnem oziru. Ravno v tem oziru so zagrešili največje grehe, ne samo, da so spravili 7 Nemcev v občinski svet in da so prišli kot poglavarji vseh uradov v Ljubljani trdi Nemci, videli smo tudi, da so se zvezali klerikaleci z Nemci v Domžalah in na ta način, da so dali Nemcem 3 mandate, izpodrinili Slovence. Če beremo v njih razmišljanju, ki so ga izdali, ko so prišli na krmilo, v brošuri »Veliki moment«, tedaj nam zvane njih besede kakor bridka ironija, če pravijo dobesedno:

»V narodnem oziru bo S. L. S. dospela do gospodstva v deželi, delala vso čast svojem slovenskemu imenu. Zavzela bo odločno — narodno stališče. Naš narodni svet mora biti čist in brez pege! Ne da bi Nemcem v deželi storili kako krivico, — a dovolj dolgo so igrali vlogo gospodov v naši deželi. Saj imajo še vedno krivično volivno predpravo. Proč z nemškim jeroštvom! Proč z vso staro nemškutarsko šaro! Proč z vso nepotrebnim dvojezičnostjo! Bodimo že enkrat v svoji deželi svoji gospodje!

To so njih besede, v resnici pa vidimo, kako dan za dnevom prodajajo slovenski narod in to so pokazali tudi s tem, kako stališče so zavzeli napram interpelacijam našega državnega poslanca zaradi Elsnerja. (Ogorčenje.)

Na klerikalnih shodih pa je govoril tudi dr. Gregorič, in mož je ali strahovito naiven ali pa nenavadno duhovit, ko pravi, da so poskočile vsled septemberskih dogodkov obrestne mere. (Klici: Sama zlobnost!) Vsakemu je znano, da so visoke obrestne mere posledica splošnega finančnega položaja in finančne krize. Če Gregorič to trdi, potem ni prav nič čudnega, da je pri takih zmognostih gospodarstva pri »Unionu« in pri družbi »Triglav« tako vzgledno.

Eno pa je, kar je treba pibiti. Če bi bili ostali klerikaleci po septemberskih dneih zvesti svojim narodnim besedam, — načelom ne morem reči, — bi bili Nemci že izdavnja izginili, tako pa so samo gledali kako bi sami sebe okoristili. Toda kmalu po septemberskih dogodkih, ko je iz-

LISTEK.

Morituri nos salutant.

Spisala Mara Tavčarjeva.

Zadišalo je po gorečih svečah, po mrtvaških rožah, po grobovih in po solzah.

Dolga procesija je romala na grobove. Obrazi romarjev so bili zozeni, iz oči je padala globoka žalost, kakor nekoč in nekda, ko so široko razprte strmele v bledi obraz očeta, matere, moža, žene, otroka . . .

Nad procesijo je plaval ena sama trpka povest, povest prestale boli za umrlimi, vmes pa so brneli zvonovi, kakor opominjajoč klic iz grobov: memento mori.

Maja je stopala počasi. Tudi njena pot je bila na pokopališču, dasi ni imela nikogar, katerega grob bi odličila s cvetjem, s svečami. V črni obleki je bil njen obraz še bolj bled, njene oči bolj žalostne in njene ustnice izpite. Ob divjih, obupnih klicih, ob vednem imenovanju ljubečega bitja, so umrle za vsak glas.

Daleč je bila doba prešerne sreče, daleč je bil tisti čas, ko ji je pisal Matija o neskončni ljubezni.

Jesenski večer. Zunaj razsaja nevihta in deževne kaplje padajo,

kakor solze porojene v veliki bridkosti. Za toplimi solnčnimi žarki plaka nebo, veter duje in stresa prve vele liste na mokra tla. Moja duša plaka. Vsi spomini onih solnčnih dni se obnavljajo, ko je zelenela gora in dehtela planinskih cvetov, ko je žgolel slavec na zeleni smreki in poljubljala ziata zora jutro in večer. Jesenske rože venejo in zora ne sije.

V teh otožnih večerih se čutim veslega. Zdi se mi, da se narava prilagodi mojim čustvom, ker sam nikdar nisem imel pomladnih dni. Drugi so mi vzeli mojo pomlad in me zavrgli, kakor zavrgeljo človeka, ki ni njihovih misli; vesel sem, da je narava složna — podoba moje duše. Ko nisem pri tebi, dekle ljubezno, rad vidim, da je zunaj mrzlo, da ni solnce, ne petlja, ne cvetja, ljubo mi je, da vene in umira. Saj bi ne presnel bolečine, ko bi dehtela pomlad. Ko nimam tebe v svojem objemu, ti morje moje ljubezni, ko ne zrem v nebesa tvojih oči, naj pada sneg, naj krije dol in breg megla, naj duje veter in otrasa zadnji cvet. Brez tebe ni pomladi, ni solnce, ni rož, ni življenja.

V globočino tvoje duše sem zrl, odprla si mi srce in na tem oltarju sem videl tvojo podobo. Tako neskončno te ljubim, da bi prelil za te svojo srčno kri in jo podaril tebi, da bi bil tako ves v tebi in ti v meni.

Opojna misel, da me ljubiš. Sreča neskončna, da si mi odprla svoje čisto srce. Moje ustnice koprne in hrepenje kličejo tvoje ime: Maja, moja Maja. Pri tebi živi duša in pije neskončnost nebes, srce miruje, kakor morje po nevihti, ko ga zlati zlato solnce. Brez tebe ni miru. Moj glas je kakor žalna struna mandoline in beseda velikega trpljenja. Nada, oni žarek, ki nam ga pošilja nebo, tolaži in leči smrtno britkost.

Solza, katero plaka moje oko, je priča vse silne in mogočne ljubezni. Po tebi hrepenim vse hipe svojega življenja. Po tebi se mi toži in le tebe išče moj korak.

Ljubil te bom do zadnjega diha, ti si moje nebo, moja sreča, moje solnce, ti si vse moje na svetu. Neskončno sem srečen, da moja duša sniva ob tvoji. O, pridi že skoro oni jasni dan, ko te vidim in pritisnem na svoje srce. Neodoljiva sila ljubezni me vleče k tebi.

Nobena sila, noben vihar mi ne iztrga te velike ljubezni. Ne ohladil bi me mraz in led severa in ne izžgalo bi je solnce vročega juga. Tvoja duša je tako plemenita in tvoj duh tako vzvišen, da se te oklepam z orjaško močjo, kakor kristjan Kristusa.

Brez tebe bi bilo moje življenje prazno. Ves svet pušča. Zgodovina moja ti je znana, znane naše rodbinske razmere. Grozno je to, ko je vse

proti tebi, grozno je to, ko me bičajo in križajo, a v sebi čutim gladjatorsko moč, da premagam sovražne elemente in vse ovire. Ali so to ljudje, ki ne dajo lačnemu kruha in žejnemu trgajo kupo krepične vode iz rok? Sreča nimajo in v blatom obnečejo vsa plemenita čustva.

Kako bi odprl ječe vrata, da ne bi čutila straha?

Vse dušne moči, vsa nebesa, vse gorje in peko je nama združeno. Kakor odmev daljne melodije, nikdar izpete pesmi so glasovi tvojih besedi. Bodi potolaženo, sladko moje dekle, saj ti ponese, na lahnih krikih zefira, moj pozdrav jutranja zora slehernega dne, jasno solnce in ko tone za daljne gore te še pozdravlja moja duša.

Jaz plakam solze, ki se porode v duši, ko hrepenim, koprne in umira po ljubljenu bitju.

Pridi že skoro z večnim hrepenjem zaželjena ura, pridi skoro nebeski trenotek, ko te vidijo moje jokajoče oči, da se umiri koprneča duša in srce. Zaljubljen pesem je moje življenje brez tebe, in da bi te imel kdajkoli zapustiti, raje bi ležal ta večer med svečami na mrtvaškem odru.

Vse svoje življenje posvečam tebi, vse moje misli so pri tebi. Prazno mi je to čumno, milijonsko mesto, odkar si odšla. Po potih kjer si

hodila, hodim jaz, meneč, da te zazro moje oči. Neusmiljena cesta, katera te je vzela, neusmiljeni ljudje, kateri so te iztrgali iz mojega objema. Le tebe, edino, ljubi in bo ljubilo moje srce. Niti Petrarkova Laura, niti Dantejeva Beatrika, niti Prešernova Julija ne bi premotila mojega srca. Do groba ostanem tvoj, a umrl bi gorja, ako bi zaznal, da me ne ljubiš.

Več ali manj smo pod vplivom sil, katerih ne poznamo, te nas tirajo v valove, te nam napravljajo bol. Ni vse, kar učini človek prostovoljno, zato tudi nismo za vsa svoja dejanja odgovorni. Ko to govorim, ne misli da sem količjak zagrešil, ali oskrnil svojo ljubav. Resnično sem ti zvest, prisezam ti. Včasih se me polasti britka slutnja, da me doleti kaj groznega. To mi razdvaja dušo, ta slutnja je pravo peklensko gorje. Kako bi prenesel ločitev s teboj? Sklenil sem, da zapustim dom, starše in grem s teboj. Menda bo na širnem svetu koteček za naju!

Na dom me veže dolžnost, na starše hvala za vse kar imam, a na te me veže neskončna ljubezen. Samo eno besedo reci, da hočeš biti moja. Junaškega se čutim. Starši bi zalovali, a gotovo tudi odpustili. Kakor mi branijo, kakor proklinjajo sedaj, tako bi blagoslovljali, tebe, mene in najin zarod.

Kaj škof oni famozni pastirski list, je dobil 1% državno posojilo v znesku 2 milijonov kron in malo poprej je odpisala vlada škofu 186.000 K davka, naravnost kraljevo darilo, med tem ko proti drugim davkoplačevalcem vlada nima tako mehkega sroa.

Govoril pa je na klerikalnih shodih tudi Rojina. Ravno danes pa me je spomnil neki mizar na veleznailno dejstvo. Tisti Rojina, ki je organiziral mizarje, da bi dobila njihova organizacija delo pri mestu, ni hotel prav nič vedeti o organizaciji mizarjev takrat, ko je deželni odbor oddajal delo pri deželni bolnici. Mizarji so takrat Rojino spodili s shoda in dali so na lepo prislovico. (Klic: S koritarjem so ga nagnali). Mizarji so namreč spoznali politiko Rojine. Za delo pri mestu je hotel priti do dela potom zadruge, ko je pa že imel zagotovljeno delo pri deželi, pa ni hotel ničesar vedeti o organizaciji mizarjev. (Klic: Koritar.) Ker so pa Rojino prav spoznali in izbaenili njegovi lastni tovariši, nam ni treba navajati še posebnih dokazov za to, da Rojina ne spada v javnost, da pa še najmanj sodi v deželni zbor. (Pritrjevanje.)

Dani se v deželi in že kmetje so začeli uvidevati škodljivost klerikalne politike, toliko bolj je dolžnost Ljubljanskih davkoplačevalcev, da 31. t. m. z glasovnice v roki pomelejo s klerikalci in pripomorejo v to, da ona žaba, ki se napenja v deželnem zboru, čim prej poči v splošno veselje in zadovoljnost.

Kot drugi je govoril delavec Vizjak pozivljajoč volilce delavce, da naj s svojimi glasovnicami napravijo, da se bodo klerikalci spominjali vedno 31. vinotoka, ki se jim naj izpremeni letos v solzotok.

Tretji je nastopil kot govornik odvetniški kandidat Lotrič, ki je izvajal sledeče:

Volitve so nekaka preizkušnja za značaje in boje se jih samo oni, ki se boje zameriti na obe strani ter jim je najboljše živeti v neprestani hinavščini. Nasprotniki pravijo, da gre za vero, toda to je grda zloraba imena vere. Poglejmo le v njih in v naše vrste pa vidimo na njih strani ljudi, ki so bili mnogokrat predkaznovani zaradi zločinov, prestopkov in pregreškov sramotnega značaja. Tako je hotela občina Železniki proslaviti klerikalno zmago na ta način, da bi bil prišel tja sam škof, toda vlada je še pravočasno škofa posvarila, da je tamošnja klerikalna večina po veliki večini že predkaznovana in škof je zavrnil svoj prihod odpovedati.

Nato je opozarjal g. Korene na klerikalno nakano, da ne bodo hoteli verificirati mandatov naših deželnozbornih kandidatov. To si bodo vzprijeli dejstvu, da njih stranka tudi po deželi rapidno propada, premislili.

Končno je predsednik g. Smole dokazal kako sree imajo klerikalci za razvoj Ljubljane. Leta 1908 je plačala Kranjska 2.490.000 K direktnih davkov. Ljubljana sama pa 1.540.000 kron. Ker znaša deželna določila 40% je plačala Ljubljana, ki ima 40.000 prebivalcev, 602.000 K določila, vseh ostalih 460.000 prebivalcev na 970.000 K.

Drugi shod se je vršil v nedeljo popoldne pri Vidmarju (Mokariju) na Barju. Sklicalo ga je gospodarsko napredno društvo za šentjakovski okraj in mu je predsedoval gospod Slanec ter dal besedo kot prvemu govorniku gosp.

Ribnikarju.

V Gruberjevemu prekopu je sedaj živahno življenje in to delo, ki se sedaj vrši v Gruberjevem prekopu,

Tebi sem posvetil vse sile življenja, moč, dušo, srce, tvoj hočem in moram biti, pa naj divja orkan, naj se združijo vsi elementi, uničili ne bodo moje ljubezni. Ali tvoj, ali nobene, ali življenje s teboj, ali smrt. V morju neskončnega hrepenenja sem ves tvoj.

Maja je stopila na pokopališče, da sama ni vedela kdaj. Kakor ena sama luč, so plapolale sveče na grobovih in kakor ena sama ogromna solza so bile deževne kaplje, ki so rahlo padale. Pred Križanim sredi pokopališča je obstala. Ozrla se je na križ in strmela v obraz Onega, ki je bil Mož trpljenja, Mož bolečin. Zalostno je objemalo njeno oko razpete roke, saj je bila v njeni duši grenka bolečina in veliko trpljenje. Iskala je tolažbe v besedah: Pridite k meni vsi, ki ste trudni...
Tiha molitev je zatrepetala na velih ostricah.

Oziral se je na grobove. Cvetele in zarele so gomile in solze so rosile težko zemljo.

Grenka je bolel za mrtvimi. Nikdar več se ne vrnejo, a še težja je ona bolest — za živimi. Naši so bili, najbližji našemu sreću, žive, a ne za nas. Ta misel je pojila Majino srce.

Treba ni bilo Petrarkove Laure, treba ni bilo Dantejeve Beatrike, ne Prešernove Julije in vendar se ji je

je največje važnosti v gospodarskem oziru za Barjane. Novi mostovi, nove ceste, novi jarki bodo nastali, lepi travniki in rodovitna polja se bodo raztezala po sedaj zapuščenem Barju. Vse to je v zvezi s osuševanjem Barja, ki je velika zasluga narodno-napredne stranke.

Od leta 1889. naprej se je osobito narodno-napredna stranka za to energično zavzemala za to, zlasti za Barjane pereče vprašanje. Leta 1906. je deželni poslanec narodno-napredne stranke, Ivan Hribar, podal v finančnem odseku predlog, da naj se takoj sprejme zakon za osuševanje Barja. Vseled neprestanega dresanja in pritiska je končno vendar prišlo do dela. Ogromne vsote bo stalo to delo, — 4.180.000 K, od te vsote pa bo plačala Ljubljana 10%, to je 418.000 K, dežela 12%, 45% država in 33% Barjani sami. Toda Barjani tega plačevanja ne bodo obhvatili tako močno, ker se jim bo med tem časom zemlja že izboljšala in bodo obvarovani posledice povodnj. Čez več let šele bodo začeli plačevati po 2 K 40 vin. od orala in bodo plačevali 40 let. Omenil sem to zato, da vidite, da je ljubljanska občina — ki je bila in ki bo v naprednih rokah — Barjanom res naklonjena in je bila tudi mestna občina prva, ki je skoro pol milijona kron tudi že plačala. Toda, če je delo v strugah Ljubljance končano, še ni končano vse delo, treba je regulirati še izo in Cornovec ter druge dotoke Ljubljance, in treba je najrazličnejših naprav. Tudi mesto samo se bo moralo ozirati vedno bolj na Barje. Barje bo postajalo s časom za mesto veličavnega pomena, kadar se bo gospodarsko okrepilo. Ljubljana bo imela na Barjanih, če se jim zemlja poboljša, najboljšo zaslombo, ker bodo Barjani lahko prodajali svojo živino in poljske pridelke v Ljubljani. (Pritrjevanje.)

Važno je tedaj za Barjane, da v turek izkažejo zvestobo oni stranki, ki se je izkazala tudi vedno zvesta Barjanom. (Pritrjevanje!) Najnovejši slučaj, da je vlada na prošnjo našega sedanega državnega poslanca dr. Ravniharja dovolila Barjanom 4000 K podpore, dokazuje iznova, da bo narodno-napredna stranka storila vedno vse, kar je v njeni moči, da izboljša vaše stališče. Zato pa je dolžnost Barjanov, da vračajo zvestobo za zvestobo. Res ni še vse izvršeno in je treba še marsikaj izpolniti, toda treba je pomisliti, da je delala Ljubljana do lanskega leta s 25% občinskimi določilami, od lani naprej pa ima šele 35% določila. Nasprotno pa plačujemo 40% deželne določila, od dežele pa nimamo niti vinarja. Ravno Barjane bi pa morala dežela podpirati, če je klerikalna večina res tako vnetja za kmečko ljudstvo, saj so Barjani kmetovalci in imajo mnogo potrebe za nove ceste, jarke, pota, treba je zboljšati travnike in povzdigniti živinorejo. Če plača Ljubljana nad 600.000 K deželni določil, naj bi imeli ti »prijatelji kmeta« vsaj nekaj za potrebe kmeta — Barjana! Toda mi vidimo ravno nasprotno. Vseled cestnega zakona bo morala Ljubljana takej prvo leto plačati čez 200.000 kron, plačati bodo morali tudi Barjani. Dežela pa za Barjane ne bo storila ničesar. Od 10 milijonskega posojila za melioracije Ljubljana tudi ne bo dobila ničesar, plačati pa bo morala in z njo tudi vi. Za ceste po deželi in za obresti tega posojila bo morala Ljubljana plačevati vsako leto skoro pol milijona, imela pa ne bo od tega ničesar. (Ogorčenje.)

Govornik se je nato dotaknil tudi Lampetove groznice, da klerikalna večina ne bo potrdila izvolitve obeh naprednih poslancev. Če dr. Lampe misli, da bo delal v deželnem zboru

Matija odtujil, oddaljal. Par besedi je označilo vse: »Pozabi, da sem kdajkoli mislil na tebe, sploh, pozabi vse, a tudi to, da živim!«

Grozno so take besede, ki uničijo in strejo srce, ki ubijajo dušo in življenje. Matijo je objokavala, kakor mrliča. Grenka je solza, ki jo plača oko za živimi mrličmi in grozna je pot na grobove z grobom v sreću.

Zakopala in zagrebala je vse spomine nanj, zagrebala je v svoje srce njegovo sliko, kakršna se ji je vtisnila oni jesenski večer, ko ga je prvič srečala. Spomine in podobo njegovo je pokrivalo vse njeno prestalo trpljenje vse gorje, vsa bol, kakor ogromen križ, katerega ji je naložila v življenje brutalna sila usode.

Njena duša ni več čutila, njeno srce ni več tožilo, njeno oko je bilo izplakano in izprano težkih solza. Umrla je vsem čustvom, čutilom, a kakor so brneli zvonovi svoj opominjejoč klic: memento mori, takrat so čutili vsi spomini, takrat je vstajala pred njo podoba Matije, podoba živega mrliča. Zarosilo je oko, solze so padale v srce na gomilo in cesta jo je zapeljala na grobove.

Pozno se je vračala, ko je plaval nad pokopališčem en sam plamen in počasi umiral in ugaševal v trudno jesensko noč. Zvonovi so utihnili, mirno in tiho je bilo mesto, da ne

tako kakor v gostilni, potem utegne doživeti, da se bo njemu kaj podobnega zgodilo.

Na deželi se že preobrača na boljše. Rudnik nam je za to dokaz, da so tudi kmetje spregledali in da vedo, da volitve s vero nimajo ničesar opraviti, in da vedo, da je cerkev nekaj drugega, kakor farovi. (Pritrjevanje.) Zato se pa tudi ni bati za Ljubljano, da bi tega ne videla.

Mi hočemo, da se razvije na naši zemlji vsak stan do popolnosti, da bo ljudstvo srečnejše in gospodarsko krepkejšo ter da se naobrami tako, da more dospeti do najvišje stopnje v kulturnem in gospodarskem oziru. Klerikalcem pa je na srečo samo moč rimskega klerikalizma in denarni žakel, njih pristašev, ljudstvo pa naj ostane nevedno, da je lažje zaslužiti. Čim večji reveži so ljudje, tem večji sužnji so.

Rojina prosi za glasove, oni Rojina, ki je postal klerikalec šele ko ga je dobila »Ljudska posojilnica«, oni Rojina, ki je bil prej vse drugo kakor klerikalec. — Rojina pa se ni nikjer na javnem shodu pokazal in zdi se mi, da delajo z njim kakor s medvedom, ki ga vlečeta na verigi dr. Lampe in dr. Zajc. Rojina pa samo molči in kima. Mislim, da takega kandidata, ki je gluh, slep in mutast, ne bo volil noben zaveden volilec. Rojina pa si brez dvoma misli: »Saj bom itak propadel«, zato je sedaj najbrže doma in dela rakev za političnega mrtveca Rojino. (Viharno odobranje.)

Kot drugi govornik je govoril nato burno pozdravljen deželni odbornik

dr. Ivan Tavčar.

Umetno je, da spregovorim nekaj besedi o volilnem boju in se dotaknem pri tem tudi stvari, ki ni v zvezi z Barjem. Moje besede naj bodo nekaj odgovor na klerikalne shode, ki so jih priredili dr. Lampe, dr. Zajc in dr. Gregorič v soboto.

Stojim na stališču, da velja tudi v politiki odkritosrčnost in ne zavratnost in roparski napadi! Sam pripadam odvetniškemu stanu, ki ni ravno posebno priljubljen in nikdar priljubljen ne bo. Ker pa sem odkritosrčen, vam dam sam dober svet: Bojte se pravi in se jih izogibajte! Če hočete dobro živeti, je boljše, da se na lepem poravnate, kakor pa da greste k odvetniku! Tako odkrit, kakor v tem, sem tudi v javnem življenju. Zato pa me napada nasprotna stranka, zlasti ker ji očitam grdo neodkritosrčnost ter kritiziram njih jezuitsko postopanje, pri katerem so njih besede drugačne kakor čuti njih srce. Kot dokaz navajam dr. Gregoriča. Obregnil se je tudi ob mojo osebo, ker sem mu očital, da, če ne sme rabiti naš kandidat nobene neljube besede napram klerikalni stranki, tudi on kot deželni uradnik ne sme psovati naše stranke. (Zivahno odobranje.) Dr. Gregorič pa je na klerikalnem shodu naravnost rekel, da obžaluje, da sem jaz kot akademsko izobražen človek, zahteval, da Ribnikar sme zabavljati, drugih pa ne pustim. Dr. Gregorič pa je nazval nas pustolovce, tedaj rabim brezprimerno nizkotno psovko, in jaz sem zahteval samo to, da se opraviči.

Baviti pa se hočem sedaj z dr. Lampetom, ki je tudi nastopil na zadnjem shodu ter je nam očital, — in to zaveda tudi Barjane, — da je prejšnji deželni odbor nepostavno dvignil en milijon kron, da se je mogla »Ljubljanska kreditna banka« financirati od »Živnostenske banke«.

Stvar pa je bila taka: Ko smo sklenili, da se naj osuši Barje, je bilo treba štirih milijonov kron. Te 4 milijone je dežela dobila na posodo pri

moti prihajajočih duhov iz brezkončne večnosti, ki to noč posejajo svoje drage. Spomini so ugaševali, le semintje se je zasvetil najmočnejši, spomin ljubezni, kakor da hoče znova vznikniti in objeti z vso močjo vse dni, ki so bili.

Kakor svečice na grobeh, tako gore to noč na domovih lučice v spomin mrtvih. Tudi Maja je prižgala lučico in plakala za svojo mladostjo, plakala za Matijo. On živi, a ne njej, ona živi, a ne njemu. Drug za drugo sta mrtva, dva mrliča; dva grobova.

Zapirali so se grobovi, sveče so ugasnile, evetje je zamorilo mrzlo jutro. Zadnji otožni pozdravi so objemali grobove in klic zvonov: memento mori se je izgubljal daleč za sinje gore.

Kdo ve, koliko milijonov ljudi hodi po svetu z grobovi v srcih, kdo ve, koliko živih mrličev zaviđa one, ki spe smrtno spanje. Gruda, katere pada na krsto, ne more biti tako težka, kakor težka je bridkost življenja.

Strašno je umirati ob spominih, a še strašnejše je živeti ob spominih tisti dan, ko nas mrtvi pozdravljajo, ko zadiči po gorečih svečah, po mrtveških rožah, po solzah in po grobovih...
2

»Oseba, ki banki čestiti hramenice« in bila je velika zasluga mojega političnega nasprotnika, poslanca Povšeta, da je izposloval to posojilo proti zelo niskim obrestim. Kakor hitro pa je dežela imela to posojilo, je nastala denarna kriza in denar se je podražil. Pogodba je bila napravljena tako, da je deželni odbor denar lahko odpoklical kadar je hotel, banka pa je tudi lahko bila v mislih, da dežela denarja ne bo prej isterjala, kakor takrat, kadar bo denar za dela res potrebovala. Ko se je pa denar podražil, so nastopili klerikalni zastopniki in so rekli: Sedaj lahko prihranimo na interesih; odpokličimo denar in ga naložimo pri »Živnostenski banki« proti višjim obrestim. Tedaj sem bil jaz edini, ki sem nastopil ter opozoril gospode, da je to nekulturno in nehonetno. Tudi Povše in Detela sta bila proti meni. S tem je dežela pridobila nekaj na interesih. Sedaj pa prihaja na klerikalnem shodu Lampe s svojo trditvijo!

Uporabljam ta shod, da rečem, dr. Lampetu v obraz, da je ta njegova trditve laž. (Klici: lumparija!) Če zavestno laže, naj se opraviči, če pa nezavestno laže, naj bo v prihodnje previdnejši, če hoče lagati v slovenski javnosti.

Se druga stvar je, ki je zelo podobna politični zvižaji. Vi ste tu na Barju del mesta in ni vam nikakor v sramoto, če rečem, da ste najsiromašnejši del mesta, tako da komaj živite od kruha, ki si ga v resnici v potu svojega obraza prislužite, če vam še tega ne odnese voda. Vsak udarec, ki zadene Ljubljano, zadene tudi vas. Največje hinavstvo nasprotnih strank pa je, da se izdaja za prijatelja ljudstva. To njihovo prijateljstvo se kaže najbolj v tem, da zadajajo Ljubljani kolikor mogoče največ udarcev, vsak udarec pa zadene ob enem tudi najsiromašnejši del slovenskega naroda, vas Barjane. Če bi imeli klerikalci kaj sree, bi Ljubljane že zaradi tega ne skušali odreti, ker s tem zadenejo tudi vas. (Pritrjevanje.)

Toda klerikalci so oškodovali Ljubljano z desetmilijonskim posojilom, od katerega bo morala plačati Ljubljana tri milijone nazaj, med tem ko Ljubljani in Barjani ne bodo imeli od tega posojila ničesar drugega, kakor da bodo morali plačevati na leto 20% deželnih določil več. Jaz sem mnenja, da je dežela dolžna Ljubljano podpirati, da se vodovod podaljša na Barje. Če dež. odbor nič ne da, tega Ljubljana sama ne more storiti! Če pa da dežela prispevke že za vsak vodnjak na deželi, bi bila v prvi vrsti njena dolžnost, da prispeva tudi za vodovod na Bauju. (Pritrjevanje.) Slišali pa ste, kako naziranje imajo o tem klerikalci. Nastopil je na nekem shodu klerikalni zastopnik Schmutz in rekel: »Pustite nas pri miru, mi imamo vode dosti, da jo še v Ljubljano lahko pošiljamo. Če so klerikalci taki prijatelji ljudstva, pa naj ležejo v jarek in naj se napijejo te dobro dišeče vode! To se pravi ravnanost norčevati se iz Barjanov! (Pritrjevanje in ogorčenje.)

Pri tem 10 milijonskem posojilu boste morali plačati 20% deželnih določil več in cestni zakon bo zahteval od vas tudi 20% več plačevanja. Kmetu so rekli: »Za ceste bo skrbela od sedaj za naprej dežela, kolikor ho bo pa ceste deželo več stale, bo pa plačevala Ljubljana. Pri tem pa so pozabili na vas. Vi boste plačevali za 20% več, kmetje po deželi pa za 20% manj. Tu je treba ugovarjati, da bi Barjani, ki so kmetje kakor drugod po deželi, morali plačevati, ker spadajo pod mestno občino, 20% več kakor drugi kmetje, dasiravno so drugi v veliko bolj srečni legi, kakor Barjani. (Odobranje.)

Sedaj pa se hočem pečati z najnovejšo stvarjo. Cestni zakon je prišel nazaj od vlade in vlada je zahtevala mnogo izpremembe, češ, da ona — in to je najnovejša zvižaja klerikalcev, — vrača cestni zakon, — vseled katerega bodo morali plačevati Barjani 20% in pozneje morda 30 do 40% določil, — ter ga ne predloži cesarju v sankcijo, če se ne izvrše te in te izpremembe. Končno dostavlja vlada:

Vlada pa stoji na stališču, če predloži cestni zakon cesarju v sankcijo, da je deželni odbor zavezan, kakor je to slovesno obljubil, priti Ljubljani za njene ceste in trge z največjo lojalnostjo nasproti!

Vlada tedaj sama priznava krivico tega zakona za Ljubljano in Barjane ter pravi, da hoče predložiti zakon cesarju v sankcijo samo zato, ker ji je deželni odbor slovesno zatrdil, da bo dežela Ljubljano, mesto in Barjane pri cestnem vprašanju podpirala ravno tako, kakor druge občine.

Deželni odbor pa takega sklepa nikdar ni storil. Sklicana je bila samo enkrat neka anketa na Dunaju in tam je moral dr. Lampe na neresničen način izjaviti, da je deželni odbor sklenil podpirati Ljubljano bolj kakor druge občine.

Slabotno je od vlade, ki čuti sama, da je ta zakon za Ljubljano krivičen, da je vendar verjela besedam

ur. Lampeta, besedam tistega Lampeta, o katerem se je v »Slovenecu« javno pisalo, da se je izrazil, da noben naprednjak ne dobi podpore od deželnega odbora.

Končam s tem, da še enkrat konstatiram, da je največja grodnja naših nasprotnikov, da nikdar ne nastopajo odkritosrčno, marveč tiče vedno za grmom. Zanašam se, da bo Barje tudi to pot storilo svojo dolžnost, da bo izvoljen naš kandidat

Adolf Ribnikar.

Govoril je nato še gospod župnik Berce, čegar izvajanj pa žalibog ne moremo prinesiti v celoti. Govoril je z verskega stališča ter kritiziral zlasti tudi nepotrebno razsipanje našega denarja po tujih deželah, dasi imamo v svoji lastni domovini prilike preveč za dobrodelnost.

Za župnikom je govoril še ključavničar Pust, ki je osvetlil zlasti Rojinove jezikovne zmožnosti.

Nato je zaključil predsednik zelo dobro uspelega shoda, g. Slanec, zborovanje s pozivom, da naj odda vsak volilec 31. t. m. svoj glas kandidatu narodno-napredne stranke, ter napišejo na glasovnice:

Adolf Ribnikar,
tržni nadzornik v Ljubljani.

Volilci — somišljeniki!

Oddajte pri nadomestni deželnozbornski volitvi, ki bo v torek 31. t. m., glasovnice, na katerih bo napisano ime narodno-naprednega kandidata:

Adolf Ribnikar,
tržni nadzornik v Ljubljani.

Volitev traja od 8. zjutraj do 2. popoldne.

Občinske volitve v Novem mestu.

Z vso vehemenco, z vsemi sredstvi se je vrgel klerikalni Izrael na volitve, da okupira Novo mesto, najvažnejšo postojanko Dolenjske. Več kakor tri mesece so klerikalci agitali in intrigirali, tri mesece se pripravljali za volitve in se shajali na raznih shodih in sestankih. In prišel je dan odločitve, 28. oktobra in z njim sijajna zmaga narodno-napredne stranke in popolni poraz klerikalcev. Odločno in jasno je pokazalo meščanstvo, da ni voljno oddati občino v roke klerikalci in položiti tilnik v klerikalni jarem. Jasno je pokazalo, kako mnenje in sodbo ima o klerikalni stranki, pod Susteršičevim in Jarčevim vodstvom stoječi. Ivakrat je prišel Jarec samo zadnji teden z Dunaja v Novo mesto sklicavat shod, da bi še enkrat poskusil s svojimi farbarijami in še enkrat preslepiti volilce. Ali dobro so si zapomnili volilci Jarčeve obljube izza časa državnozbornih volitev, dobro so si zapomnili, koliko je takrat obljubil in koliko je na Dunaji izpolnil. Drugič se niso hoteli dati preslepiti od samih besed. Lahko trdimo, da je tudi Jarec večkratni prihod z Dunaja nemalo doprinesel do popolnega poraza klerikalcev. Kajti dobro vedo in čutijo volilci, zlasti uradništvo, kako častno zastopa Jarec in njegova stranka ljudske interese v državnem zboru. Čiste roke in čisto vest ima napredna stranka in zato se opravičeno veseli lepega uspeha. Klerikalci so pa poskusili z vsemi, umazanimi in goljufivimi sredstvi, da bi prodrli. Na delu in na nogah je bil celi regiment Marijinih hčera, ki so lagale, na najostudnejši način in izmikale glasovnice, goljufali so klerikalci s podpis in potrdili, na jako katoliški in bedasti način interpretirali razne določbe, kakor na primer: da volilec lahko da sam sebi dovoljenje, da voli za drugega, da da lahko žena poblastilo za odsotnega moža in druge bedastote. Seveda so prišle v zapisnik goljufije in se oddajo državnemu pravdnistvu. Zlasti na zadnji način so hoteli uveljaviti kolikor mogoče mnogo glasov zase. Sploh so se posluževali istih goljufij, laži in sredstev, kakor imajo navado pri državnozbornih in drugih volitvah. Da je igrala tudi spovednica vloga, ni treba omenjati, zlasti so se spomnili redovniki in duhovni ravno pred volitvami svoje dolžnosti obiskovati bolne in ztrave. In ker so dobro vedeli, da njihovih kandidatje nimajo zaupanja pri volileh, so spravili na svojo listo šest naprednih in uglednih meščanov, ne da bi jih vprašali, misleč in upajoč, da spravijo z njihovo pomočjo in z njihovim ugledom še svoje kandidate v odbor. Ali kakor so bile številne in premišljene njih nakaue, tako sramoten je njihov poraz. Da je bila zmaga sijajna, razvidimo iz tega, da je bilo v vseh treh razredih 170 kandidatov in da je odpadlo 9 narodno-napredne kandidate po 2/3 in 1/4 in še več glasov. Odločno in jasno so obračunali volilci s klerikalno

stranko, z njenim voditeljem kanoni-
kom Zlogarjem. Le po tej poti na-
prej!

Izid volitve:

I. volilni razred: Izmed 84 odda-
nih glasov so dobili odborniki:
Josip Hrstka, c. kr. geometer 54;
Jul. Koba, trgovec 61; dr. Jak.
Schegula, odvetnik in posestnik
57; dr. M. Serko, c. kr. gim. učitelj
61; Otmar Skale, c. kr. okr.
višji živinozdravnik 59; Josip Zna-
vec, c. kr. sodni svetnik 58 glasov.
— Namestniki: Janez Ferlič,
posestnik 57; Anton Gačnik, po-
sestnik 60; Dim. Stefanovič, po-
sestnik 55 glasov.

II. volilni razr.: Od oddanih 258
glasov so dobili odborniki: Hen-
rik Abram, c. kr. pisarniški pred-
stojnik 151; Ivan Koklič, posestnik
in hotelier 249; Josip Mogolič
ml., c. kr. poštni oficijal 153; Adolf
Fausner, posestnik 246; Karel
Rosmann, posestnik 225; Vlad.
Vojska, posestnik 156 glasov.
— Namestniki: Frane Blažon,
urar 149; Frane Kastelic, po-
sestnik 159; Ivan Kraiger, odvet-
nik 149 glasov.

III. volilni razred: Izmed odda-
nih 458 glasov so dobili odborni-
ki: Maks Brunner, posestnik
420; Miha Mramor, posestnik
316; Josip Ogorentz, posestnik in
trgovec 415; Rihard Twrdy, skladiš-
ni mojster 294; Alojzij Windi-
seher, posestnik in trgovec 306;
Vinko Umek, posestnik in mizar-
ski mojster 412 glasov. — Namestni-
ki: Frane Gregore, trg. pomoč-
nik 298; Alb. Intihar, c. kr. poš-
t. poduradnik 294; Lud. Ferlič, po-
sestnik 301 glas. Zmaga je torej si-
jajna!

Italijansko-turška vojna.

S tripolitanskega bojišča.

Iz Carigrada poročajo v Franko-
brod: V boju pred Tripolisom dne 22.
t. m. so imeli Italijani 400 mrtvih.
Turki so vplenili več sto oslov in
mного provijanta. Istega dne se je
vršil boj pri Perkiti. Turške čete je
podpiralo 2000 arabskih vojakov. Ita-
lijani so se morali umakniti ter so
pustili na bojišču 40 mrtvih.

«Jeni Gazetta» poroča o novem
boju, ki se je 24. t. m. vršil med ne-
kim turškim oddelkom in Italijani.
Ko je prišlo Turkom več nego 800
arabskih jezdecev na pomoč, so se
Italijani umaknili. 16 Italijanov je
bilo usmrčenih. Na turški strani je
padel en sergeant in dva Arabci, 12
vojakov in 4 Arabci so bili ranjeni.

«Agenzia Stefani» poroča iz Tri-
polisa: Vjetniki pravijo, da je bilo v
bitki dne 26. t. m. deset do dvanajst
tisoč mož, razen tega še topovi in mi-
traljaze. Sovražnik je imel okoli dvaj-
stisoč mrtvih in štirideset ranjenih.
Poglavarji Arabcev v Tripolisu so
prišli pod vodstvom Hassun-paše k
najvišjemu poveljniku in so prosili
milosti, obenem so pa obljubili ga-
rancije za javno varnost. Iz Derne
poročajo, da je tam izkrcanje čet kon-
čano. Poročila o bojih pri Darni, ki
se razširjajo z Malte, so neresnična.

Vojni poročevalec «Daily Maila»
kritikuje širokoustna poročila ita-
ljanskih časnikov in pravi, da ni nik-
dar videl več nego 500 Turkov in
Arabcev naenkrat skupaj. Več nego
1500 ljudi sploh ni prišlo v ogenj.
Zaradi tega je popolnoma izključeno,
da bi Italijani usmrtili v boju 1100
Turkov in Arabcev. V angleških li-
stih se poroča, da so morali Italijani
stopiti v defenzivo. Govori se, da
Turki od vseh strani napadajo Ita-
lijane. Vsled tega bo moralo še petde-
settisoč mož oditi v Tripolitanijo.

«Stampa» poroča iz Rima: V Tri-
polisu so do 27. t. m. zvečer ustrelili
po vojnem pravu 62 Arabcev, 16 pa
aretirali. 1200 vjetnikov so odpeljali
na parnikih »Romania« in »Serbia«
na različne otoke, da ostanejo tam do
konca vojne.

«Sabah» poroča, da so bile vsled
bombardiranja skoraj vse hiše v me-
stu razrušene.

«Tanin» poroča, da je došel vo-
jaški ataše Enver-bej v Benghasi.
Neznano je, če se je udeležil boja pri
izkrcanju.

Carigrški listi poročajo, da je
sejki Senussijev pisal Mutesarifu v
Benghasijo, naj se Turki kolikor mo-
goče upirajo Italijanom. Obenem pa
obljubljuje, da bo poslal prostovoljce.

Nikaki posredovalni poskusi.

Italijanski poslanec v Berolinu,
Pansa, je v Rimu natančno poročal o
nemškem posredovalnem predlogu;
vendar je pa italijanska vlada odklo-
nila ta posredovalni predlog, ker raz-
položenje v Italiji še ni zrelo za mir.
Tudi druge države so prenehale s po-
sredovanjem.

Politična kronika.

Pod predsedstvom Rudolfa Vol-
kana se je vršil včeraj na Dunaju
shod akademije izobraženih držav-
nih uradnikov, katerega se je udele-
žilo tudi več državnih poslancev. Na

shodu je bila sprejeta resolucija, ki
pravi, da je vladna predloga glede
dejavnosti doklad državnih urad-
nikov nezadovoljiva. Shod je zahte-
val časovni avanzama in ureditev de-
jalnostnih doklad po vzoru vojaške-
ga stanovanjskega tarifa.

Shod nemških socijalnih demo-
kratov se je začel včeraj v Inomostu
in se ga je udeležilo 165 delegatov.
Bili so navzoči skoro vsi člani nem-
škega državnoborskega socijalno-
demokratskega kluba in izmed tu-
jih socijalnih demokratov zastopniki
iz Nemčije, Rusije in Ogrskega. Od
izven nemških socijalnih demokra-
tov v Avstriji so bili navzoči Italia-
ni, Rusini in Jugoslovani. Otvoril je
shod dr. Adler in govoril proti znan-
im izvajanjem ministrskega pred-
sednika Gautscha. Za predsednika so
bili izvoljeni poslanci Pernerstorfer,
Abramovič in Tomšik. Meritorična
posvetovanja se vrše danes.

Kitajska skupščina priporoča
takojšnje konstituiranje parlamenta,
rekonstrukcijo kabineta iz katerega
naj bi bili plemiči izključeni in am-
nestijo za vse politične zločine. Ka-
kor poročajo iz verodostojne strani,
se hoče vlada pogajati z revolucijar-
nari in hoče dati Kitajski ustavo. V
Pekingu samem je malo upanja, da
bodo mogli vstajo potlačiti. Tuje ve-
levlasti na Kitajskem so popolnoma
nevtalne, ker so izjavili revolucijar-
nari, da se popolnoma podvržejo za-
litevam mednarodnega prava. V bli-
žini Hankava so se vršili baje v so-
boto beji, v katerih je zmagovala vlad-
no vojaštvo. Cesarske čete imajo ka-
kih 40 mrtvih in 150 ranjenec, iz-
gube vstašev pa znašajo po vladnih
poročilih 400 mož. Cesarske čete so
vzele revolucijonarjem tudi 30 to-
pov.

Volilci!

Pri deželnozborski volitvi
dne 31. oktobra
je volilna dolžnost.

Kdor se volitve ne udeleži, zapade kazni!

Štajersko.

Vodji e. in kr. poštno-brzojavne-
ga urada v Celju, g. Krajinu, v spo-
min. Večkrat smo imeli že priliko
pritoževati se na tem mestu radi kr-
šenja jezikovne enakopravnosti od
strani e. kr. poštnega brzojavnega
urada v Celju. Zadnji čas pa se je
obrnilo zopet na slabše: samonemški
napisi rastejo kot gobe po dežju. Pa
tudi uradništvo, posebno ono pri de-
darnem prometu, se ne drži jezikov-
nih naredb, da se namreč mora s slo-
venskimi strankami govoriti v slo-
venskem jeziku. Mi gospodu upravi-
telju na kratko povemo: celjska pošta
ne obstaja samo za mesto, ampak za
celi celjski okoliš, za kraje torej, v
katerih imajo tudi po državnem ljud-
skem štetju Slovenci večino. Zahteva-
mo tedaj, da so v poslopu poštne-
ga in brzojavnega urada vsi napisi, ki
so namenjeni občinstvu, dvojezični,
in da zginejo razni »Eintritt nicht
gestattet« itd. Nadalje zahtevamo, da
se vsaj na onih prostorih, kjer je pro-
met s strankami, nastavlja samo
taki uradniki, ki so popolnoma vešči
slovenskega jezika in ki ga tudi s
strankami govorijo. Kdor slovenščine
ni zmožen, naj gre na Gornje Štaje-
rsko, v Celje pa ne spada. — Upamo,
da bodo te vrstice zadostovale in da
bo gospod upravitelj naše upravičene
zahteve upošteval, drugače bo treba
zopet zaropotati na drugem mestu.

Na Blanci pri Sevnici se je vr-
šila te dni volitev občinskega stare-
šinstva sledeče: Županom je bil izvo-
ljen Hinko Likar, veleposestnik na
Blanci, svetovalec pa Fran Divjak,
posestnik na Pokleku, Josip Cerjak,
veleposestnik v Mršivih Ločah, Ma-
tija Kos, posestnik in Blanci, Josip
Novak, posestnik in gostilničar na
Žigarskem vrhu, Ivan Sinkovič, po-
sestnik na Dol. Brezovem, Alojzij
Zvegljič, posestnik v Zagradu. Vsled
tega izida se je občinska pisarna čez
13 let zopet premestila iz Kladija na
Blanco. Občina Blanca je največja
občina v brežiškem okraju.

Drobne novice. Ogenj. V Sp.
Hudinj pri Celju je zgorelo v petek
zvečer gospodarsko poslopje tesarja
Lebiča, p. d. Palirja. Škode ni poseb-
ne, ker je bilo poslopje malo vredno.
Dve svinji, ki ste bili v hlevu so re-
šili, istotako hišo. Kako je ogenj na-
stal se še ne ve. Posebno priznanje
gre g. Majdiču in njegovim delav-
cem, ki so prvi prihiteli k požarju in
mного pripomogli, da se je omejil. —
Iz Gradeva. V soboto so prihiteli
sem vsi štaj. orožniški častniki, da
čestitajo orož. polkovniku Filipu
Košaku na odlikovanju z redom že-
lezne krone. V imenu podčastnikov
in moštva je polkovniku čestital
stražmešter Mihael Slavič. — V

Gradeu bo stale mleko od 1. no-
vembra naprej 28 vinarjev. — Te-
harske občinske volitve je
štajerska namestniška potrdila in
slovensko pritožbo zavrnila. Kako
pa drugače! — Zgoraj je 26. okt.
na Cvenu pri Ljutomeru škedenj,
zraven stoječe gospodarsko poslopje
ter prazna hiša, last pos. Pucenja.
Kakor se je dognalo, je nekdo za-
žgal. — Sirov sin. V Podgorju
pri Kranjčevih sta se skregala 72let-
ni oče in sin Martin, ker je ta psoval
svojo mater. Tekom prepira je sin
pobral kamen in z njim tolkel očeta
po glavi tako, da je starček padel na
tla. S sirovožem bo sodnija obraču-
nala. — Umrli je v Radgoni v so-
loto zjutraj trgovec Maks Wegschai-
der. — Zaradi krize je obsojilo
mariborsko krožno sodišče 31letne-
ga gostilničarja, peka in branjeveca
na Pragerskem Edv. Mayerja na ten-
den dni strogega zapora. — Mesto
Ptuj so na shodu avstrijskih mest
na Dunaju zastopali kar trije možje.
Škoda, da ni šel kar celi ptujski ob-
činski zastop na Dunaj — razume se,
da na občinske stroške. Ptujski rene-
gatje so mnenja, da ljudem po svetu
povsod imponira število, ne pa znanje.
— Odlikovani orožniki. Na predlog okr.
orožniškega poveljstva v Ptuj je izreko-
lno poveljstvo v Gradeu stražmeštra
Janezu Bojsu in orožniku Janezu
Grobina v Ormožu, dalje stražme-
štra Jožefu Kocbeku v Sevnici in
Mihaelu Grobelšku v St. Andražu v
Leskovcu za uspešno zasledovanje
neke daleč razširjene tatinske druž-
be pohvalno priznanje in jim izročil-
no pohvalne dekrete. — Štajer-
sko obrtnopospeš. društvo
v Gradeu, Burgg. 13. priredi v
slučajni zadostnega števila udelež-
cev tečaj za izdelovanje vozov. Ude-
ležbo je javiti ravateljstvu. — Pa-
resrečil se je v Westnovi tovarni
v Gaberju pri Celju delavec Frane
Boruček. Stroj mu je strašno zmeč-
kal prste na desni roki.

Koroško.

Predrzni tatovi. V Rožni dolini
se je pojavila četa tatov, ki izvršuje
po celi dolini najpredrnejše tatvine.
Včeraj so vdrl na treh krajih in od-
nesli nekaj denarja in zlatnine in več
obleke. Ti tatovi ukradejo vse, kar
dosežejo. Pred kratkim so obiskali
neko kmečko gostilno, iz katere so od-
nesli celo posode za sol in poper, ste-
klenice, nekaj stolov in miz. Ko so
spravili rob na varno, so šli v hlev,
kjer so pomolzi kraje, se napili mle-
ka in zapregli domačega konja ter se
odpeljali. Kljub obsežnemu zasle-
dovanju tatov niso dobili, dosedaj ni o
njih še nobene sledi.

Nezgođe. Lestva se je zlomila de-
lavcu I. H. na Žagarjevi hiši v Sent-
vidu, ko je pritrjeval na zidu železne
kljuke za novo električno napeljavo.
Padel je iz višočine II. nadstropja na
tlak in obelil smrtno nevarne poškod-
be. — Obesila se je v Trebnju pri Be-
ljaku žena krojaškega mojstra Ana
Gärtner. Vzrok samomora je ne-
ozdravljiva bolezen. Zapustila je 8
nedolžnih otrok. — Z vrelo vodo je
polila neka hišnica v Celovcu svojega
moža in ga tako poškodovala, da so
ga morali odpeljati v bolnišnico.

Primorsko.

Vdrtje vode v bohinjškem želez-
niškem predoru. Kakor smo že poro-
čali, je prodrlo nekaj studencev vsled
silnega deževja oboke bohinjškega
predora. Voda je vdrla v predor in
poplavlila celo proggo. Posebno nevar-
no je to vdrtje na goriški strani, kjer
so nastale precejšnje razpoke. Vlaku
vozijo skozi predor z zelo znižano hi-
strostjo. Delavci so noč in dan na delu
in skušajo zamašiti razpoke.

Občinske volitve v Rihembergu.
Pri občinskih volitvah so zmagali,
kakor smo že poročali, v drugem in
tretjem razredu naprednjaki. V pr-
vem razredu pa so ostali v večini
klerikaleci. Ta klaverna zmaga kleri-
kalcev je zasluga nekaterih napred-
njakov, na katere se je zanašalo, ki
pa so se tik pred volitvijo skujali in
prodali s tem prvi razred klerikal-
cem. Večina v starešinstvu je na-
predna in napredna bo tudi župan
kljub vsem klerikalnim spletkam.

Nov list. V soboto, dne 4. novem-
bra bo začel izhajati v Gorici nov
nemški tednik »Görzer Zeitung«.
List se bo tiskal v laški tiskarni.

Modra galica v kruhu. V Prva-
čini so prišli v soboto neko posest-
nico, ki je zamesila kruh z vodo, v
kateri je raztopila modro galico. Ho-
tela je baje zastopiti celo svojo dru-
žino. Zločin so pravčasno zazpazili
in ni kruha še nobeden pokusil. Za-
kaj je hotela posestnica svoje za-
strupiti, kmetice noče povedati.

Odlikovanje. Finančni nadkomi-
sar Matjev Benkovič je dobil povo-
dom vpokojenja naslov cesarskega
svetnika.

Politična aretacija v Trstu. Vče-
raj so aretirali v Trstu tajnika de-

lavske laške zbornice v Trstu Lad-
vika Zambonija. Mož je laški poda-
nik. Pri hišni preiskavi so našli ve-
liko sumljivih protiaustrijskih leta-
kov, izrezkov iz laških listov in za-
sebnih pisem, ki Zambonija zelo kom-
promitirajo. Po kratki preiskavi se
Zambonija poslali na Laško.

Poskušani umor in samomor. Za-
sebnica Antonija Rošeli je živila
skupaj s 33letnim delavcem Andre-
jem Prelecom. Ker je začel Prele po-
pivati, se je Rošeli ločila od njega.
Ko je prišel ta v njeno stanovanje
po svojo obleko, sta se pričela Ro-
selijeva in Prele vnovič prepirati.
Med preprirom je potegnil Prele sa-
mokres, ustrelil dvakrat na Rošeli-
jevo in s tretjim strelom samega sebe
v desno senco. Rošeli je zadel
obakrat v roko in so poškodbe lahke.
Prele pa bo umrl, kajti krogla mu je
prebila lobanjo in ranila možgane.

Avtomobilska nesreča. Na av-
strijsko - laški meji blizu Vidma je
zdrsnil v cestni graben avtomobil,
v katerem so se vozili iz Turina trije
trgovci iz Trsta. V vozu sta bili tudi
dve ženski. Avtomobil se je pri pad-
cu v globčino preobrnil in pokopal
pod se potnike. Šofer je obležal na
mestu mrtve. Trije potniki so smrtno
nevarno ranjeni, dva pa sta nepoško-
dovana. Voz je dopolnoma razbit.

Zanimiva operacija. Pred krat-
kim smo že poročali o stavi delavca
A. Trevizana, ki je požrl petkronski
tolar. Tolar mu je običal takrat v
goitaneu in Trevizana so morali od-
peljati v bolnišnico. Med vožnjo je to-
lar zdrknil v želodec. Včeraj so Tre-
vizanu, ki se vsled silnih bolečin dolgo
ni pustil operirati, prerezali tre-
buh in mu vzeli iz želodeca usodni
tolar.

Volilci — somišljeniki!

Napišite na glasovnice razločno
ime kandidata nar-napredne stranke:

Adolf Ribnikar,
tržni nadzornik v Ljubljani.

Jutrišnja volitev se prične ob 8.
zjutraj in traja do 2. popoldne.
Tudi za to volitev velja **volilna
dolžnost**, to se pravi voliti mora **vsak
volilec**, ki ni radi boleznij ali iz dru-
gih tehtnih razlogov zadržan. Kdor bi
brez poviada ne prišel voliti, bo
kaznovan v smislu zakona.

Volilci z začetno črko A do H
volijo v »Mestnem domu« (vhod s
Streliške ulice), oni z začetno črko
I do L tudi v »Mestnem domu«
(vhod s strani kjer je mestna lede-
nica). Volilci z začetnimi črkami M
in S do Z volijo v veliki dvorani
hotela »Union«; dohod skozi vrata v
Franciškanški ulici.

Dnevne vesti.

— Iz deželnega odbora. Slabo-
glasni načrt cestnega zakona prišel
je v Dunaj nazaj. Imeli so ondi en-
keto, pri kateri je dr. Lampe zastopal
deželni odbor. Vlada k tej enketi ni
povabila zastopnika ljubljanske ob-
čine, pač pa je bil pripuščen dr. Šu-
steršič kot zastopnik deželnozborske
večine. Oziroma se na to enketo, je
vlada zakonski načrt vrnila deželne-
mu odboru, ter zahtevala dolgo vrsto
deloma prav bistvenih sprememb. Te
spremembe mogoč bi zgolj deželni
zbor sprejeti, a pri nas jih je odobrila
klerikalna večina deželnega odbora!
Pri taki kričavi nepostavnosti je
dal deželni odbor dr. Tavčar
zapisati protest v zapisnik, ter ga bo-
de objavil vsem kompetentnim fak-
torjem. V dopisu ministrstva se pa
nahaja tale odstavek: Auch wird der
Landesausschuss aufmerksam ge-
macht, dass die Regierung im Hin-
blick auf die ausdrückliche Ver-
sicherung des Landesausschusses hie-
bei voraussetzt, dass die Stadtge-
meinde Laibach in allen Fällen des
§ 18 des Entwurfes auf das beson-
dere Entgegenkommen des Landes-
ausschusses wird rechnen können. S
tem je vlada priznala, da je načrt
cestnega zakona za Ljubljano krivi-
čen, da pa ga predloži v sankcijo
zategadelj, ker je deželni odbor izre-
čno zagotovil, da bo Ljubljano iz ces-
nih deželnih dohodkov posebno pod-
piral. In sedaj se človeku ta komedi-
ja kar stedi! Vlada se nam pa smili,
da se pusti po večini deželnega ob-
dora take za nos voditi! Deželni ob-
dor dosedaj ni nikdar sklenil, da da-
je vladi zgoraj omenjeno »ausdrück-
liche Versicherung«, in tudi dr. Lam-
pe, ko je bil odposlan k omenjeni en-
keti, ni dobil od deželnega odbora
naloga da naj v njegovem imenu
odda to »ausdrückliche Versiche-
rung«. Če pa je vzlie temu dr. Lam-
pe pri enketi se kaj širokoustil, je
vlado na grd način mistificiral.

— Na naslov predsedništva e.
kr. deželnega sodišča v Ljubljani,
oziroma nemškega Volkshofa in slo-
venskim e. kr. uradnikom, posebno
sodnikom. Ljubljanskega dež. sodi-
šča »strammdeutscher Mann« in

predsednik, obenem eksekutor nem-
škega Volkshofa, Elsner, je izdal je-
zikovni ferman, ki presega vse, kar se
je doslej v Avstriji zgodilo krivič-
nega in protipostavnega v jezikov-
nem oziru. Z ozirom na ta ferman
opozarjamo naslovljence na razloge
razsodbe e. kr. državnega sodišča z
dne 5. avgusta 1911 o zmanj pritožbi
umirovljenega deželnozborskega svet-
nika g. Tomaža Einspielerja. Pritož-
ba je bila podana, ker je pravosodna
uprava, na čelu ji deželnozborski pre-
sednik v ljubljani, reševala sloven-
ske vloge v nemškem kot internem
uradnem jeziku. Med drugim je v
razlogih, ki jih objavimo o priliki
dobesedno, rečeno »pravosodne
upravne instance člena XIX. niso
kršile, pritožba je neutemeljena, ker
je on (svetnik T. E.) zahteval s slo-
venskimi prošnjami one pridržane
priloge svoje prošnje za uvedbo
disciplinarne preiskave še ko je bil
aktiven. Ker je ta prošnja spisana v
nemščini in je ves dotični akt nem-
ški, ker so priloge priložene nemške-
mu aktu, so pravosodne instance po-
zneje slovenske vloge rešile pravil-
no v notranjem uradnem jeziku, to
je v nemškem.« — S tem je rečeno,
da je vložitve slovenskih vlog od
strani e. kr. aktivnih uradnikov po-
stavno dovoljena, a obenem je reče-
no, da jih morajo upravne instance
rešiti v slovenskem jeziku, sicer kr-
šijo člen XIX. drž. osn. zakonov.
Pozivljamo tedaj e. kr. uradnike
vseh vrst, naj se poslužujejo te pra-
vice in naj vsako kršenje spravijo
neustrašeno pred e. kr. drž. sodišče.
V njih rokah je kolikor toliko, da
pribore slovenskemu jeziku, sloven-
skemu uradovanju in slov. narodu
tudi v okrožju graškega nadsodišča
ono veljavo, kakor jo ima neovirano v
okrožju tržaškega nadsodišča. V to
je treba, da se zavedni e. kr. uradni-
ki slovenske narodnosti, zlasti e. kr.
sodniki vseh činovnih razredov od
najvišjega do najnižjega organizira-
jo glede poslovanja in jezikovnega
oziru. Organizacija je potrebna, ker
je sodnik vzlie svoji neodvisnosti iz-
postavljen terorizmu od zgoraj. Ne
udajte se! Pot je nakazana, kolikor se
spominjamo v nekem fermanu pre-
sedništva e. kr. nadsodišča v Gradeu
samega, izdanega tekom boja pri e.
kr. okrajnem sodišču v Ljubljani
leta 1907—1908. Državni poslanci
pa naj brez ezira na politično, ver-
sko ali domovinsko stališče vsaj v
tem vprašanju nastopijo složno po
geslu Carthaginem esse delendam,
po naš: proč od Gradeva in od graške
kljke. Predsednik Elsnerja, nemški
volksrat, Pittreicha in Hochenbur-
gerja pa pozivljamo, naj temeljito
prestudirajo razloge omenjene raz-
sodbe e. kr. drž. sodišča, potem bo-
da morda hoteli razumeti slovenske
vloge in jih tudi slov. reševati.

— Italijanska fakulteta v Ljbu-
ljani? Vlada predlaga, naj se ita-
ljanska fakulteta ustanovi na Dunaju;
Italijani zahtevajo, naj bo na
Dunaju; Nemci pa pravijo, da se
sme bitti ne na Dunaju, ne v Trstu in
ne na Tirolskem. Zadržega je velika.
Zdaj je priskočil na pomoč prof.
Verstovšek, štajerski klerikalni
poslanec. Spomnil se je, da je
pred mnogimi leti kranjski deželni
zbor sklenil, naj se ustanovi v Ljbu-
ljani vseučilišče s slovenskimi, hrva-
škimi, italijanskimi in nemškimi
predavanci; spomnil se je, da je kranj-
ski dež. zbor takrat ustanovil vseučil-
niški sklad, ki znaša zdaj že 700 ti-
soč kron, četudi je »posojena« kleri-
kalnemu podjetju in ga ne bo zlepo
nazaj dobili, in stopil je na plan s
predlogom, naj se v Ljubljani usta-
novi fakulteta s slovenskimi, ita-
ljanskimi in nemškimi predavanci.
Stvar bomo vzeli v pretes, kadar
pride ta predlog v parlament, zakaj
doslej je to mnenje prof. Verstovš-
ke sporočil — Piusvereina.

— Vsestransko izobraženi go-
spod Anton Rojina. Vse kar je prave
čast komur East. To pa kar ngauja-
jo klerikaleci z Rojino, je pa vendarle
preneumno. Ljubljanski vodstvo S.
L. S. je izdalo na volilce dopis, v ka-
terem Rojina strahovito vleče-
je. Pravijo, da je »vsestransko izobra-
žen mož«, ki se je izobrazil v Londo-
nu in Parizu, mož, ki govori poleg
deželnih jezikov tudi francoski in
angleški, da je potoval veliko po sve-
tu in pozna potrebe napredujočega
mesta kakor je Ljubljana. Dokaz te-
mu — pravi letak — da ga je e. kr.
deželna vlada poklicala v posveta-
valni svet obšine ljubljanske, kar bi
gotovo ne storila, če bi gospod Roji-
na ne imel priznane zmožnosti
umnega gospodarja. Rojina je ali
brez možgan, ali pa navaden pust-
lovce, če pusti o svoji osebi pisati
take stvari. Rojina vendar sam naj-
boljše ve, da je vso šolsko izobrazbo
črpal v skromni šišenski šoli. Ko
mizar se je izučil pri Poličarju v
St. Vidu. Kakor skoraj vsak naš
obrniki, je tudi Rojina kot pomočnik
šel po svetu s trebukom za kruhom.
Ne odrekamo mu, da bi se v svoji
stroki ničesar ne naučil. Dejstvo pa
je, da je celo v svoji stroki v Ljbu-
ljani eden najslabjših mizarjev. V

naših vrstah imamo lepo število mojstrov, katerim Rojina ne sega niti do kolen. Ne glede na to, pa vsak človek, ki Rojino pozna, ve, da je naravnost omejen človek, ki bi k večjemu še z Drobničem lahko konkuriral. Rojina je sedaj v svoji omejenosti začel nositi še štipalnik — dasi čisto dobro vidi in ima normalne oči — misleč, da bo zato bolj učen in bolj vsestransko izobražen. Štipalnik mu pa seveda ne more prekriti slame, ki mu gleda iz glave. Vso svojo učenost je Rojina pokazal s svojim kandidatskim nastopnim govorom, pri kateri priliki je izustil krlate besede: »Jaz pa nekaj vem, pa ne povem,« besede, s katerimi se sedaj povsod najboljši zabavajo Rojinovi ožji pristasi. Še tesar Pust pravi, da Rojina ni za kandidata, ki je eden kolovodij dr. Pogorelovega Ezelesa. Rojina hoče imponirati s francosčino in angleščino. Francosko bo govoril v deželni zbori z Drobničem, angleško pa s Čočem. Sicer je pa bil danes nekdo pri Rojini in je z njim hotel govoriti angleško. Rojina pa ga ni razumel in ga je pozval naj govori nemško. Ker mu je mož dejal, da zna samo angleško, je moral oditi, ne da bi se mogla sporazumeti. Čisto jasno je torej, da zna toliko francoskega in angleškega kot Rojina vsak ljubljanski obrtnik, ki je šel kdaj na Francosko ali Angleško potovati. Danes pa je Rojina še to pozabil, kar je še morda kdaj znal: kajti priprosti mož, ki je bil nekaj časa v Ameriki, ga je spraviš z angleščino v zadrego. Rojina je tako nedolžen, kot egiptovski Jožef, čegar vsestranska izobrazba je iz vsake pratike razvidna.

+ Noheden zavedni Slovenec ne bo volil pri jutrnji volitvi kandidata tiste klerikalne stranke, ki je na izdajalski način spravila 7 Nemcev v občinski svet ljubljanski in kateri so Nemci sami na volilnem shodu v kazini dali javno izpričevalo, da si je pridobila za nemško stvar v Ljubljani in na Kranjskem neveljavih zaslug in da je dosegla za nje stvari, ki bi jih sami nikdar in nikoli ne mogli doseči. Vsi narodno misleči poštenj Slovenci bodo pri volitvi oddali glasovnico, glasečo se na ime »Adolf Ribnikar, tržni nadzornik v Ljubljani.«

+ Uradniki, spominjajte se, da je bila slovenska klerikalna stranka, ki vam sedaj vsiljuje za kandidata Antona Rojino, edina med vsemi strankami v parlamentu, ki je zavzela ureditvi uradniških plač sovražno stališče ter naravnost izjavila, da bo z vsemi sredstvi skušala preprečiti, da bi se uradnikom plače zvišale. Zato smo prepričani, da bodo vsi uradniki kot en mož volili kandidata narodnonapredne stranke Adolfa Ribnikarja, to tem bolj, ker je le-ta njihov stanovski tovariš.

+ Za obrtnike se je klerikalni kandidat Anton Rojina kot prisednik vladnega komisarja Laschana tako vestno potegoval, da je kar pod roko pograbil vsa mizarska dela za mestno občino ter pobasal v svoj žep ves zaslugek, ki bi ga sicer dobili drugi sposobnejši in potrebniji obrtniki. Koritarja Antona Rojino, ki dela samo za svoj žep, ne bo volil nobeden pametni obrtnik. Naš obrtniški kandidat je Adolf Ribnikar, tržni nadzornik v Ljubljani.

+ Sijajna napredna zmaga v Zgornji Šiški. Ljudstvo je govorilo! Pri večerajšnjih volitvah v občinski zastop zgorajšiški so na vsej črti sijajno zmagali kandidati narodnonapredne stranke, tako da ni v novozvoljenem občinskem odboru niti enega klerikala. Nič ni pomagalo, da je sam dr. Susterski hotel z orožniki ustrahovati Šiškarje, da bi se podali pod farovško komando, da je dr. Pegan večkrat imel »shode« v Zgornji Šiški, na katerih mu je župnik Zabret pomagal psovati in blatiti naprednjake. Nabili so velikanske lepice, na katerih so obljubovali volilcem nebesa, ako volijo Zabretove kandidate, gorje pa občini, če volijo nasprotno. Graščak Nemeš Galle, mizar Koman, gostilničar Brenk, uradnik Babnik so si hoteli izpibati dušo, tako so se pehali in trudili, da bi odvrnili volilce od tega, da bi volili po svojem prepričanju. Z lažmi in obkovanjem so begali občane, županu Zakotniku so podtikali besede, ki jih nikdar govoril ni, vladnega uradnika Pavšiča so denuncirali, da na shodih na nedopusten način agitira, dasiravno ne morejo navesti niti ene priče, da bi bil gosp. Pavšič bil sploh na kakšnem shodu, kaj šče, da bi bil tak govoril. Toda ljudstvo je spoznalo grdi namen obrekovalcev, saj je jasno videlo dosedanje poštvalno delovanje županovo in skrb elega občinskega odbora za pametno gospodarstvo in občini. Studila se je volilec nesramna gonja proti možem, ki jih vsa občina spoštuje kot značajne, poštene, pametne in umne gospodarje in večeraj so dokazali, da se ne dajo begati od nikogar, da so sami dovolj zavedni in znajo voliti po svojem prepričanju. Kakor je bila namreč agitacija in pritisk od nasprotne strani naravnost velikanski, tako se

je z naše strani le malo agitiralo in se je prepusila odločitve le razodnosti volilcev. In da ta apel ni bil zastoj, je pokazal večerajšnji dan. Zato pa slava zavednim in značajnim Zgorajšiškarjem! — O volitvah smo dobili še sledeče poročilo: V I. razredu je volilo 120 volilcev. Od teh so dobili naši 68, nasprotniki 52 glasov, v II. razredu naši 153, nasprotniki 83 glasov, v tretjem razredu in v podobnih rezultatih še ni znan, ker se je danes skrutinij nadaljeval, vemo pa toliko, da je za naše kandidate večine okoli 100 glasov v tretjem razredu in da smo zmagali tudi v obeh podobnih.

+ Pri občinskih volitvah v Novem mestu, ki so se vršile dne 28. oktobra ob ogromni udeležbi, tako, kakor še nikdar prej, je bilo oddanih v prvem razredu 84 glasovnic (75% vseh glasov). — Dobili so kandidate narodno - napredne stranke od 57 do 61 glasov, kandidate klerikalne stranke pa samo 21 glasov, edini proš dr. Elbert, ki je splošno priljubljen, je prejel 27 glasov. — V drugem razredu je bilo oddanih 258 glasov (78%), in so dobili naši kandidati 151—249 glasov, klerikalni pa 90—93 glasov, lista malkontentov 24 glasov. — V tretjem razredu je bilo oddanih 458 glasov (83%), od katerih so prejeli narodno - napredni kandidati 294—420 glasov, klerikalni niti 150 in dr. Celestin Jelenc 24 glasov. Našim kandidatom, katere so volili proti njih volji tudi klerikalci, ni treba izvajati nobenih posledic, ker so dobili itak brez teh glasov nadpolovično večino.

+ Nadomestna volitev v c. kr. obrtno sodišče v Ljubljani. V zmislu § 14. z dne 27. novembra 1896. drž. zak. št. 218. je po preteku dveh let po ustanovitvi obrtnega sodišča odstopili polovici prisednikov in namestnikov. Deželna vlada je odredila nadomestno volitev za prisednike in namestnike obrtnega sodišča v Ljubljani in za obrtne prisednike vskljenega sodišča v treh skupinah (veliki obrati, izvezni trgovske obrate, vsi mali obrati, izvezni trgovske obrate, in vsi trgovski obrati), ki so po dovršeni dveletni poslovni dobi vsled zbiranja ali v času od volitve, ki se je vršila l. 1909., iz drugih postavnih razlogov odstopili, na drugo polovico meseca januarja 1912. Natančnejši čas volitve se bode pozneje naznanil na krajevno običajen način. S posebnim razglasom. Glasom obvestila c. kr. obrtnega sodišča izstopijo: V I. skupini. Iz volilnega razreda podjetnikov: Prisledniki: Tönnies Gustav, tovarniški sodrug v Ljubljani. Tönnies Viljem, tovarniški sodrug v Ljubljani. Treo Viljem, stavbni podjetnik v Ljubljani. Mathian Ivan jun., tovarnar v Ljubljani. Namestniki: Maier Albin, ravnatelj predilnice v Ljubljani. Schuppler Edmund, stavbni mojster v Ljubljani. Iz volilnega razreda delavcev: Prisledniki: Znidaršič Anton, ključavničar v Ljubljani. Čemažar Franc, papirne tovarne delavec v Velčah. Premk Valentin, strojnik v Ljubljani. Zabukovec Vinko, delavec ljubljanske predilnice v Ljubljani. Namestniki: Pečan Josip, usnar v Ljubljani. Novšak Ivan, kovinar v Ljubljani. V II. skupini. Iz volilnega razreda podjetnikov: Prisledniki: Teršan Alojzij, žagar v Taenu. Eberl Hugo, pleskar v Ljubljani. Ogrin Ivan, zidar v Ljubljani. Toni Josip, mešar v Ljubljani. Rojina Anton, mizar v Ljubljani. Namestniki: Strunčelj Ivan, gostilničar na Igu. Jerir Luka, čevljar v Ljubljani. Kočan Ivan, mešar v Ljubljani. Iz volilnega razreda delavcev: Prisledniki: Križnar Pavel, strehokrilce v Ljubljani. Strekelj Franc, čevljar v Ljubljani. Mihel Franc, stolar v Ljubljani. Meglič Ivan, ključavničarski pomočnik na Viču. Metelko Franc, zidar v Taenu. Namestniki: Fekonija Franc, zidar na Viču. Rožanec Mihael, tiskar v Ljubljani. Premšak Peter, sodar v Spodnji Šiški. V III. skupini. Iz volilnega razreda podjetnikov: Prisledniki: Golob Valentin, trgovec v Ljubljani. Samec Ivan, trgovec v Ljubljani. Meglič Karel, trgovec v Ljubljani. Namestniki: Jerančič Alojzij, trgovec v Ljubljani. Polak Josip, trgovec v Ljubljani. Iz volilnega razreda delavcev: Prisledniki: Podlesnik Ivan, trgovski pomočnik v Ljubljani. Kovač Franc, poslovođa v Ljubljani. Jane Franc, trgovski pomočnik v Ljubljani. Namestniki: Jagodič Avgust, poslovođa v Ljubljani. Požar Vinko, trgovski pomočnik v Ljubljani. Iz vskljenega sodišča izstopijo: Prisledniki: V I. skupini. Iz volilnega razreda podjetnikov: Pammer Kamilo, ravnatelj Kranjske stavbne družbe v Ljubljani. Iz volilnega razreda delavcev: Jeriha Anton, tovarniški delavec v Velčah. V II. skupini. Iz volilnega razreda podjetnikov: Kregar Ivan, pasar v Ljubljani. Iz volilnega razreda delavcev: Sajovic Valentin, krojač v Ljubljani. V III. skupini. Iz volilnega razreda podjetnikov: Šarabon Andrej, trgovec v Ljubljani. Iz vo-

lilnega razreda delavcev: Kavčič Franc, knjigovodja v Ljubljani. Voliti bo torej: V prvi skupini velikih obratov, izvezni trgovske obrate: 4 prisledniki iz volilnega razreda podjetnikov, 4 prisledniki iz volilnega razreda delavcev, 2 namestnika iz volilnega razreda podjetnikov, 2 namestniki iz volilnega razreda delavcev, za obrtno sodišče; dalje 1 prislednika vskljenega sodišča iz volilnega razreda podjetnikov, 1 prislednika vskljenega sodišča iz volilnega razreda delavcev. V drugi skupini vseh malih obratov, izvezni trgovske obrate: 5 prislednikov iz volilnega razreda podjetnikov, 5 prislednikov iz volilnega razreda delavcev, 3 namestnike iz volilnega razreda podjetnikov, 3 namestnike iz volilnega razreda delavcev, za obrtno sodišče; dalje 1 prislednika vskljenega sodišča iz volilnega razreda podjetnikov, 1 prislednika vskljenega sodišča iz volilnega razreda delavcev. V tretji skupini vseh trgovskih obratov: 3 prislednike iz volilnega razreda podjetnikov, 3 prislednike iz volilnega razreda delavcev, 2 namestnika iz volilnega razreda podjetnikov, 2 namestnika iz volilnega razreda delavcev, za obrtno sodišče; dalje 1 prislednika vskljenega sodišča iz volilnega razreda podjetnikov, 1 prislednika vskljenega sodišča iz volilnega razreda delavcev. Velikim obratom je smatrati ona podjetja, glede kojih je bilo predpisano letno občne pridobit. več nego 300 K. Javnuemu polaganju računa zavezanu podjetja se štejejo k velikim obratom. Imetniki (namestniki, poslovodje, zakupniki, voditelji obratov) onih obratov, na katere se razteza pristojnost obrtnega sodišča, se pozivljajo, da tekom treh tednov po objavi tega razglašja v uradnem listu pismeno naznanijo občinskemu predstojniku stajališča svojega obrata za sestavo volilnih imenikov obeh volilnih razredov potrebne podatke. Javne trgovske družbe, komanditske družbe, delniške družbe, pridobitne in gospodarske zadruge, družbe, zavodi in društva morajo istočasno imenovati izmed oseb, poklicanih za njih zastopanje in za izvrševanje volilne pravice eno ali k večjemu dve osebi, ki bodo zanje oddale glasovnice. Vsi podjetniki (obrniki, namestniki, poslovodje, zakupniki, voditelji obratov) so zavezani, tekom prej omenjenega roka sestaviti in vpslati občinskemu predstojniku stajališča obrata popolen seznam na dan objave tega razglašja v uradnem listu v njihovemu obratu vpisanih moških in ženskih delavcev, ki so izpolnili 20. leto, ki že bivajo najmanj eno leto v inozemstvu in ne pripadajo stanu učencev. Ti imeniki morajo obsegati tudi one delavce, ki izven obratovališča proti plačilu za obrat delajo. Uradna doba prislednikov in namestnikov, ki jih je na novo izvolil za štiri leta, se konča dne 1. decembra 1915.

+ Vlada proti železničarjem. »Arbeiter Zeitung« javlja, da hoče vlada v slučaju pasivne resistence na železnica poklicati železničarje pod vojaške zaslave. Pozivnice so že poslane vojaškim zapovedništvom in se na brzojavni ali telefonski ukaz lahko takoj dostavijo. Za ta slučaj so tudi že pripravljene znaki, namreč trakovi za rokave. Vlada namerava proti eventualni pasivni resistenci nastopiti z vsemi sredstvi in jo, če treba, zatreti z orožjem. V tem oziru so bila zadnje dni med domobranskim in železniškim ministrtvom važna posvetoovanja.

+ Najnovejši nemško - nacionalni poslanec je profesor Franc Held, ki so ga minoli teden izvolili v Gradcu. Zda im seveda zapisano na svoji zastavi: uničenje Slovanov. Pa na to geslo ni vedno prisegal. Ko je bil še profesor na obrtni šoli v Gradcu, je leta 1897. kandidiral v družbi s krščanskim socialcem Matelkom proti nemškima liberalcema Lecherju in D'Elvertu in je iskal podpore pri Čehih. Kot praktični ljudje so Čehi zahtevali od Helda za slučaj izvolitve različna gotovila in so jih tudi dobili. V Brnu so bili takrat na vseh vogalih nabiti plakati, ki so pozivljali češke volilce, naj zapustejo na glasovnice »František Helda«. Pri volitvi je sicer František Helda propadel, a samo za malo glasov. V Gradcu pa je dosegel svoj cilj in bo zdaj v državnem zboru sedel v enem klubu z Lecherjem in D'Elvertom!

+ Obletnica dogodkov v Sori. Danes je šesta obletnica dogodkov v Sori, katere je zakrivil škof Bonaventura s krivico in nasiljem. Zoper takratno hudobno postopanje škofovo so vložili Sorani in župnik pritožbo v Rim, rešitve te pritožbe pa škof ne pokaže nikomur in vztraja pri svoji krivici. Vprašamo: ali se v katoliški cerkvi res ne pride do pravice?

+ Iz justične službe. Za okrajna sodnika na dosedanjih službenih mestih sta imenovana sodnika Anton Nagode in dr. Adolf Kaiser, oba v Ljubljani.

+ Iz srednješolske službe. Dr. Fran Čadež iz Ljubljane je imenovan za suplenta na c. kr. drž. gimnaziji v Gorici.

+ Iz ljudskošolske službe. Na mesto zaradi bolezni na dopustu se nahajajočega učitelja Izidorja Smoleta je imenovan za suplenta na ljudski šoli v D. M. v Polju Vincenij Sajovic. — Na mesto zaradi bolezni na dopustu se nahajajočega nadučitelja Frana Rusa pride kot suplenta na Bled gđ. Ana Čop. — Za provizorično učiteljico - voditeljico ljudske šole v Zalemlogu in na ekskurzndni šoli v Davči je imenovana Kristina Veber.

— Knjižnica »Gospodarskega naprednega društva za šentjakobski okraj«, ki je nastanjena v Dragatinovi hiši na Vožarski poti št. 4, posluje odslej vsako sredo od 7.—8. zvečer in vsako nedeljo od pol 11. do pol 12. dopoldne. S tem je dana možnost, posluževati se je tudi onim prebivalcem, ki ob delavnikih ne morejo priti po knjige in jih vračati. Zaradi praznika Vseh svetnikov je knjižnica odprta jutri, v torek zvečer, na praznik pa zaprta.

— Kdo bo plačal škodo? Včeraj proti večeru je vozil svetlo - modro barvan avtomobil po lžanski cesti v največji naglici. Cesta pa je bila mokra in tekoče cestno blato je metal avtomobil na obe strani ceste tako, kakor da bi je izlival iz škafe. Dva gospoda sta se umaknila prav do kraja ceste, delj se nista mogla, ali avtomobil ju je poškrbnil, da sta izgledala kakor zidarja. Kdo je odgovoren za škodo na obleki?

Ogenj. Včeraj popoldne je začela goreti na Glincah mesnica mesarja Marinka. Pogorela je streha in več sena, ki je bilo tam spravljeno. Škoda znaša okoli 2000 K. Kako je ogenj nastal, še ni znano.

Nepreviden kolesar. Včeraj popoldne je pripeljal posestnikov sin Valentin Kadunc po Florijanski ulici tako neprevidno, da je na križpotju na Stari trg podrl na tla 72letno Katarino Pihler. Pri padcu se je na rokah telesno poškodovala.

Kolo ukradenko je bilo danes popoldne mizarskemu pomočniku Pavlu Iglju v Kolizeju. Kolo je bilo brez trdkinega napisa, prostega teka in je imelo tovarniško številko 100.438. Pred nakupom se sviri.

Zatekel se je dne 21. oktobra k Mariji Artelnovi v mlekarino v Kolodvorski ulici v Spodnji Šiški mlad lovski pes temnorjavkaste dlake in brez znamke.

Delavsko gibanje. Včeraj se je z žužnega kolodvora odpeljalo v Ameriko 6 Hrvatov, 3 Makedonci in 6 Črnogorcev. Iz Amerike je pa prišlo 180 Slovencev in Hrvatov iz Nemčije pa je prišlo 90 Hrvatov.

Izgubljeno in najdeno. Podobar Luča Pajer je izgubil 12 K denarja. — Gđ. Frančiška Trdinova je izgubila zlato žepno uro z verižico. — Kuharica Ivanka Golobova je izgubila denarnico s 5 K. — Šolska učenka Viljemina Roschnikova je izgubila srebrno ovratno verižico. — Šolska učenka Marija Jermanova je izgubila ročno delo. — Neka gospa je izgubila otroški čevljiček. — Ana J. je izgubila zastavni list. — Neki dejak je izgubil črn površnik. — Hlapec Jožef Korinc je izgubil denarnico s 15 K. — Izgubila je včeraj med 4. in 5. uro popoldne na potu od Cegnarjeve ulice do Holzapflove ceste gđ. Dolarjeva 15 K z denarnico. Pošten najditelj se prosi, da ga odda proti nagradi v Cegnarjevi ulici št. 8 pritičje. — Našla se je zlata ura z verižico in obeski. Dobi se pri Ignaciju Kozjeku, Novi Vodmat št. 95.

Kdor izmed volilcev še ni dobil legitimacije in glasovnice

za jutrišnje volitve, naj gre nemudoma še danes po te dokumente k deželni vladi.

Legitimacija se dobi v predsedstveni pisarni, Simon Gregorčičeva ulica št. 33. I. nadstropje.

Legitimacije in glasovnice se izdajajo samo do 7. zvečer. Opozorjamo volilce, da se legitimacije jutri ne dobe več. Zato naj nihče ne zamudi, da s še danes preskrbi legitimacijo, ako mu ni bila dostavljena po pošti.

Društvena naznanila.

Narodna čitalnica v Metliki priredi v nedeljo, dne 5. novembra v korist ljudski knjižnici igr »Mlinar in njegova hči«, žaloigra v petih dejanjih. Cena sedežev 1 K, stojišča 40 v. Začetek ob 8. zvečer.

Akad. društvo »Slovenija«. Pri volilni zbor ob 7. torek, dne 31. oktobra ob 8. zvečer z navadnim sporedom. Gostje dobro došli! Lokal: Restavrant Leithner, I. Auersperggasse 6.

Prosveta.

Iz pisarne slovenskega gledališča. Jutri, v torek se poje tretji Smetanova opera »Prodana nevesta« (za nepar-abonente). — Na praznik Vseh svetnikov, v sredo zvečer ob 7. se igra izven abonementa Raupachova žaloigra »Mlinar in njegova hči« (za lože par). Cene so jako nizke. — V četrtek se igra prvič francoska tragikomedija »Kr. lj« (Sire), spisal Henry Lavedan (za nepar-abonente). Dejanje se godi v dobi zarot proti življenju francoskega kralja Louisa Philippa. — V soboto prvič Joh. Strassa opereta »Cigan baron«. — Opera pripravlja Wolf-Ferrarijevo operno enodejanko »Suzancina tajnost« in Viktor Parmovo opero »Ksenija«.

Slovensko gledališče. Sobotna operna predstava »Prodana nevesta« je bila vzorna. »Največja zasluga za to gre pač kapelniku g. Talichu, ki je s svojo briljantno tehniko kakor prerodil in osvežil Smetanovo glasbo. Poklonjen mu je bil lovorjev venec in lira s trobojnico med gromovitim odobravanjem občinstva. Solisti so bili vsi brez izjeme izborni, zlasti pohvalim g. Križaja, ki je vrlo izvedel svojo, zanj celo težko partijo. — Tudi popoldanska predstava »Rigoleta« se je prav obnesla. Solisti so bili izvrstni v svojih ulogah in deležni zaslužene pohvale. Omenim naj g. Novaka v naslovni ulogi, ki je zlasti v igri prav dober. Gledališče je bilo obkrajeno dobro obiskano, popoldne so zijale lože. — V nedeljo zvečer so igrali »Sramežljivo Suzana«. Obisk je bil dovoljen, igralci so igrali prav dobro, občinstvo se je veselo zabavalo.

Razgled po slovanskem svetu.

— Milijonsko darilo v narodne namene. Nedavno tega, je umrl v Belgradu veletrgovec Luka Teljević, rodoin iz Hercegovine. Teljević je vse svoje imetje, v vrednosti okrog 10 milijonov dinarjev, zapustil kraljevski srbski akademiji znanosti.

— Petdesetletnica slovskega umetnika. V sredo je slavil svojo petdesetletnico v svojem ateljeju v Velseli znameniti slovaški slikar Jož Uprka. Uprka je slikar solnea in blestečih barv, umetnik, ki je naslikal življenje Slovačkov od rojstva pa do groba. Kdor je prepotoval Slovaško in kdor pozna skromno slovaško ljudstvo, ta edini bo vedel po zaslugi ceniti Uprkovo umetnost. Uprka je slavil svoj jubilej v krogu najožjih svojih prijateljev.

— Sporazum med srbskimi princema. Med srbskim prestolonaslednikom Aleksandrom in njegovim starejšim bratom princem Gjorgjem je vladala dlje časa velika napetost, sad dvorskih spletk. Prijatelji obeh princem so delovali na to, da bi se brata sporazumela. Zlasti se je za to trudil prestolonaslednikov adjutant polkovnik Angjelković, kateremu se je končno posrečilo sprizniti oboj princea. Prvi je ponudil roko k spravi prestolonaslednik Aleksander. Posetili je brata na njegovem stanovanju ter ga prosil, naj pozabi, kar je bilo in naj ga zopet objame v stari bratski ljubezni. Brata sta se na to obšla in princ Gjorgje je svečane izjavil da se je popolnoma izmiril s položajem po svoji abdikaciji in da bo v prihodnje z vsemi svojimi silami podpiral bodočega kralja — svojega brata v izvrševanju njegovih težkih vladarskih dolžnostih. Vznak popolne sprave sta se princea skupno v avtomobilu odpeljala v Vukovar, odkoder sta se predvečerajšnjim vrnila v Belgrad.

Izpred sodišča.

Kazenske razprave pred tukajšnjim okr. sodiščem.

Mežnarjev gnoj v St. Pavlu. Mežnar v St. Pavlu je napravil baje svoječasno z nekaterimi vaščani, med katerimi je bil tudi posestnik Franc Šubelj, pogodbo, glasom katere morajo ti voziti mežnarju gnoj. To pogodbo je Šubelj zanikal in ni hotel voziti mežnarju gnoja. Nastala je pravda, v kateri je Šubelj dokazal s pričami neveljavnost te pogodbe, mežnar pa je pripeljal priče, ki so mežnarjeve zahteve podprle. Šubelj je pravdo izgubil. Od tistega časa pa nima Šubelj več miru. Povsod in pri vsaki priliki se mu predbaciva ta izgubljena pravda. Nagajajo mu mežnar in vsi njegovi pristasi v vasi. — Pred kratkim je poslal mežnar k Šubelju svojega sina z naročilom, da naj pride Šubelj v petek gnoj voziti. S sinom mežnarjemv stla k Šubelju tudi posestnik Miha Garbaj in še en sosed. Postala sta pred vratmi in poslušala, kaj bo Šubelj rekel, ko mu mežnarjev sin pove očitov naročilo. Režnuli so ti junaki s tem, da se bo Šubelj razjezil in v jezi odgovoril kaj razžaljivega, kar bi ga lahko mežnar tožil. Šubelj

pa je ostal miren in je odgovoril, da ne more priti v petek, pač pa pride v soboto. Ko sta škodoželjna hinavca uvidela, da sta se v svoji nakani zmotela, sta začela psovati Šubelja. Posebno glasen je bil Garbajs, ki je zaničljivo kričal: »Ha! ha! ha! smo te vgnali in rad boš vozil. Še tako boš imel rad mežnarco, da jo boš še na ... kušnil! Štiri priče so te besede vzornega klerikalnega priganjaka potrdile. Garbajs pa je kljub temu odločno tajil in se ustil v dvorani, da si pusti za božjo voljo v sodni dvorani in v pričo vseh glavo odrezati če ho obsojen, ali pa ni pravice. Sodišče je pustilo Garbajsovo glavo na svojem mestu, ker bi morda druge še kaj skazila, in ga obsodilo radi žaljenja časti na tri dni zapora in v plačilo vseh kazenskih stroškov. In padel je Garbajs sam v jamo, katero je kopal v svoji krščanski ljubezni sosedu.

Izpred deželnega kot vzklicnega sodišča.

Sadovi klerikalnega hujskanja. Pred vzklicnim sodiščem se je vršila včeraj obravnava proti Francu Juvančiču iz Slivnega zaradi lahke telesne poškodbe in razžaljenja časti. Tožila sta ga v prvem slučaju Anton Levičnik, v drugem slučaju pa Levičnik in znani kaplan in čukovski centurij v Vačah France Majdič. Nasprotno pa je tožil tudi Juvančič Levičnika zaradi telesne poškodbe. V nedeljo 10. septembra se je vršila sokolska veselica v Vačah pri Liti. Isti dan pa so se zbrali tudi čuki v Petrovčah. Po noči, že zelo pozno, se je vračal s tega čukovskega zasedanja tudi Anton Levičnik. Na poti se je sešel z Juvančičem, ki ni bil nikdar osebno sovražen Levičniku in ki ga je med pogovorom celo prijateljsko opozoril: »Škoda za te, da te ima čukarija v rokah! V tem trenutku je napadel Levičnik svojega tovariša. Sprjela sta se, padla po tleh in dobila oba med pretepom lahke telesne poškodbe. Končno sta se razšla in Levičnik je šel klicat nekega tovariša čes, da mu pomaga iskati nastavek za rog, katerega je izgubil med pretepom na cesti. Ko je Juvančič videl dva nasprotnika, jima je zavpil: »No, zdaj sta pa dva čuka! Nič se ne bojim, tudi streljata lahko, če mislita, da ti prokleti farški čuki lahko streljajo tudi brez orožnega lista! Stvar je namreč ta. Pri neki veselici čukov v Podbukovju so si junaki oddali najmanj 50 strelcev, in sicer kakor so sodili okoliščani, samo iz strahopetnosti, da bi se le kdo ne približal in jih motil pri tem nebeškem rajanju. Pri tej priliki je streljal tudi kaplan Majdič, kar je zagovornik danes v svojem zagovoru tudi potrdil, dasi mu je kaplan nervozno kimal in namigaval, da naj o tem rajši molči. Do drugega spopada med Juvančičem in Levičnikom ni prišlo. Sodišče v Liti je obsodilo zaradi pretepa oba udeležence, oprostil pa je Juvančiča zaradi razžaljenja časti, ker je zmerjal Levičnika s farškim čukom, katero zmerjanje pa je obenem razžalilo tudi občutljivega kaplana, dasi ga Juvančič ni naravnost imenoval, marveč je karakteriziral s farškimi čuki le famozne strelce v Podbukovju. Kaplan Majdič in Levičnik sta vložila proti tej razsodbi priliz. Levičnik pravi namreč, da je bil on napaden in da je bil le v silobranu. Izogniti se je hotel vsakemu pretepu, zato je izbral celo daljšo pot proti domu. Sploh se hlina Levičnik za silno skromnega in nedolžnega človeka, pozabi pa pri tem, da je po prvem spopadu z Juvančičem, ko je dobil enkrat zaveznička, celo vriskal, kar velja v takih prilikah povsod za izzivanje. Tu je govorilo maščevanje. Dalje tudi trdita, da je Juvančič imenoval kaplana sicer ne z imenom, marveč je rekel, če je kaplan streljal, pa streljajta še vidva. Po daljšem posvetovanju je vzklicno sodišče prvi priziv zavrnilo, ugodilo pa prizivu zaradi oprostitve od prestopka zaradi žaljenja časti in obsodilo Juvančiča na teden dni zapora. Sodišče je namreč mnenja, da je izročil Juvančič s tem, da je rekel »prokleti farški čuki« oba kaplana in Levičnika javnemu zaničevanju. Tudi se je to vršilo na javni cesti, in če takrat ni bil nihče navzoč, ni bila izključena možnost, da bi kdo ne slišal tega zasramovanja, ker se je ta drama odigrala blizu kraja, v katerem se je vršila veselica in je bilo veliko ljudi še po konci. In tako so zopet ozelenele čukovske lavorike in katere so se ponosni usedli ti klerikalni junaki.

Volilci — somišljeniki!

Zvestoba do stranke in njenih načel zahteva brezpartijsko od vas, da varujete v vsakem oziru najstrožjo strankarsko disciplino.

Razne stvari.

* **Papež in vojna oda.** Iz zelo dobro informiranega vira poročajo, da se je papež, ko je slišal d'Annunziovo vojno odo, zjokal same ginjenosti ter opetovano zahteval, da mu odo preberejo. Če je odo in vojno, ki je bila povod tej odi, blagoslovil, o tem molče viri.

* **Vanderbiltova zaroka na poskušnjo.** Iz New Yorka poročajo, da se je Harold Sterling Vanderbilt dogovoril z Miss Eleonor Bears, da se z njo zaroči na poskušnjo za 12 mesecev. Oba hočeta biti to leto kolikor mogoče skupaj, da poskusita, če sta drug za drugega. Če se o nasprotnem prepričata, se bosta kar natiho razšla in — če le mogoče — ostala prijatelja, sicer se bosta pa poročila. Te zaroke na poskušnjo postajajo v Ameriki vedno bolj moderne, ker izključujejo možnost tožbe zaradi prelomitve obljube zakona.

* **Brezsrčne matere.** V nekem mestecu, nedaleč od Debreczina, je pred kratkim zgorela hiša vdove Szabo. Na pogorišču so našli ostanke zgorelega trupla njenega zeta. Preiskava je dognala, da je bil umorjen in prenesen v hišo. Umorjenec in hiša sta bila visoko zavarovana. Zaprl so vdovo, ker sumijo, da je v zvezi z umorom in zaigom. — V Trebnici v Šleziji so aretirali ženo nekega delavca, ker jo sumijo, da je zažgala svoje stanovanje, da se izogne svojih otrok. Pri požaru je zgorela petletna hčerka. Dveletni sin je dobil težke opekline.

* **Razpust franciskanskega reda.** O vesteh, da bo franciskanski red razpuščen, se je izrazila neka monaška oseba, ki je tako dobro poučena o cerkvenopolitičnih stvareh, sledeče: Če je vest resnična, o čemur se pač ne more dvomiti, tedaj pride nedvomno do viharja v franciskanskih krogih, razburjenje, ki bo nedvomno marsikaterega člana tega reda dovedlo do izstopa. Sploh nastane nevarnost za franciskanski red. Kardinal Vives y Tuto je španski kapucinec. Spada med ono majhno število kardinalov, ki so v dobrem razmerju s papežem in katere papež tudi posluša. Vives y Tuto, ki je svojčas papeža pripravil tudi do tega, da je izdal takozvano boromejsko encikliko, bo gotovo, dokler živi papež, skrbel za svoje kapucince in bodo vsled nameravnega papeževskega dekreta franciskani stopili bolj v ozadje.

Agitacijski lokal narodno-napredne stranke

je za volilce, ki volijo v »Mestnem domu«, v gostilni pri Krizu, za volilce pa, ki volijo v »Unioni« v gostilni pri Štefanu (A. Pogačniku) v Miklošičevi ulici.

Vsi somišljeniki volilci, ki bi potrebovali kakšnega nasveta ali, ki bi radi dobili drugo glasovnico, naj se zglase v teh lokalih.

Telefonska in brzojavna poročila.

Kriza.

Dunaj, 30. oktobra. S precejšnjo gotovostjo računajo, da ostane v novem ministristvu poleg Gautscha še Hohenburger, Stürgkh kot notranji minister in Georgi. Kot kandidat za naučno ministristvo pride v poštev profesor na dunajskem vseučilišču dr. baron Wieser, za ministristvo za javna dela tajnik praške trgovske zbornice Hotovec, za trgovskega ministra sekijski šef v notranjem ministristvu dr. Alfred baron Fries-Skene. Če prevzame sedanji minister za Galicijo vitez Zaleski železniško ministristvo, bo imenovan za ministra za Galicijo najbrže poslanec dvorni svetnik German. Za železniško ministristvo pa veljata kot kandidata tudi sekijska šefa dr. baron Forster in ravnatelj severne železnice dr. baron Banhans. Za ministristvo za javna dela velja kot eventualni kandidat tudi profesor Gruber.

Praga, 30. oktobra. V Narodnem domu na Vinogradih se je vršil shod češke državnoopravne stranke, na katerem sta govorila poslanca dr. Stransky in profesor Masaryk. Dr. Stransky je poudarjal, da hoče vlada Čehe preslepiti in da je zlasti sedanji položaj za Čehe skrajno nevaren. Češi so še izza Körberjevih časov pod nemškimi jerobstvom in vlada stoji na stališču, da morajo skleniti Čehi najprej z Nemci spravo, potem šele smejo tudi nekaj dobiti. Češki ministri da bodo ostali »akko dolgo v kabinetu, da bodo brambna reforma in davki dovoljeni, potem pa bodo Čehi dobili zopet breco. Z ozirom na Gautschevo govor se je izrazil dr. Stransky, da je naivno videti v tem govoru tako koncepcijo, ker ne obsega ničesar drugega kakor to, kar je povedano tudi v državnih temeljnih zakonih. Profesor Masa-

ryk je izjavil, da občuti vedno kot žalitev, če govorijo ministri o kulturni pomembnosti Čehov. Čehi se ne smejo zadovoljiti samo z dvema ministroma, marveč morajo gledati tudi na kakovost resortov.

Dunaj, 30. oktobra. H kandidati listi poročajo nadalje, da se je ministri svet, ki je bil napovedan za danes dopoldne odgodil na jutri, ker je moral Zaleski po nujnih opravilih v Galicijo. Nemške stranke zatrjujejo, da se ne bodo izvršile tako obsežne izpremembe, kakor je bilo naznanjeno. V novem ministristvu ostanejo dosednji ministri in se izvrše izpremembe samo v poljedelskem ministristvu, v ministristvu za javna dela, v trgovinskem in železniškem ministristvu. Praška »Samostatnost« pravi, da dobe Čehi poljedelsko ministristvo in ministristvo za javna dela. Za poljedelskega ministra je baje izbran deželni nadzornik za poljedelsko izobrazbo dr. Rudolf Sitensky, za ministra za javna dela pa Hotovec.

Proračunski provizorij.

Dunaj, 30. oktobra. Včerajšnji ministri svet je sklepal tudi o skupnem proračunskem provizoriju za leto 1912. Sklenjen je bil predlog za trimesečen provizorij.

Učiteljski postulat.

Dunaj, 30. oktobra. Včeraj se je tu vršilo demonstracijsko zborovanje učiteljev, ter so učitelji sprejeli resolucijo, ki poudarja učiteljsko pritožbo proti dunajski in nižjeavstrijski deželni upravi ter zahteva rešitev vez znanih učiteljskih postulatov.

Bosanske železnice.

Dunaj, 30. oktobra. Včeraj se je tu vršila skupna ministrska konferenca, katere sta se udeležila za našo vlado ministri predsednik Gautsch in trgovinski minister Mataja. Konferenca je prišla do popolnega sporazuma glede bosanskih železnice. Bosanske železnice se bodo gradile v smislu memoranduma, izročenege od bosanskega deželnega sveta. Glede zveze z monarhijo obstojita dva načrta: Eden je izpolnitev zveze Budimpešta - Sarajevo, drugi pa načrt Dunaj - Sarajevo, tako da bi šla proga iz Dunaja preko Zidanega mostu čez Zagreb v Sarajevo. Proga Zidan most - Zagreb bi morali prirediti za hrzvozniki promet.

Dunaj, 30. oktobra. V včerajšnjem ministristkem svetu so se definitivno odobrile sledeče proge.

1. Proga Dunaj - Sarajevo: Iz Dunaja preko Zidanega mostu, Zagreba, Siska, Banjaluke, Jajca v Sarajevo. Proga Banjaluka - Sarajevo je treba šele zgraditi. Železnica bo železnica prvega razreda in dolga 880 km. Vse stroške proge v Bosni, ki bodo znašali 105 milijonov kron, bo nosila dežela sama.

2. Proga Budimpešta - Sarajevo in sicer: Budimpešta, Brod, Samac, Doboj, Sarajevo. Tudi to bo železnica prvega razreda in dolga 607 km.

3. Železnice v Bosni sami in sicer:

Bihac - Novi, Tuzla - Sarajevo, Tuzla - Seva, oziroma Brčka. Tuzla-Bjelina. Obe zadnji progi bosta imele zveze z ogrskimi, oziroma hrvaškimi železnicami.

Nastopno predavanje dr. Rostoharja.

Praga, 30. oktobra. V soboto je imel slovenski docent dr. Mihajlo Rostohar nastopno predavanje o elementarni logiki. Predavanje so posetili tudi mnogostevilni Čehi. Poudarjal je, da hoče imeti Slovenci na praškem vseučilišču slovenske stolice.

Nemški »Nationalverband«.

Toplice, 30. oktobra. Tu so imeli včeraj nemški radikaleci s Češkega strankarski zbor, na katerem je govoril poslanec pl. Stransky. Zbor je sprejel resolucijo, v kateri se izrekuje nemški radikaleci proti vsaki izpremembi vladnega kurza in za ta slučaj nanovečnejšo narodnoizredni odpor. V slučaju, da jim drugi Nemci ne bi hoteli slediti, so odločeni razbiti nemški »Nationalverband«.

Napad na sprevoznika. Zidani most, 30. oktobra. Snoči je neki neznan potnik III. razreda brzovlaka št. 1 napadel sprevoznika Leskovarja, ker je zahteval, da naj doplača na svoj vozni listek, in ga vrzel iz vlaka. Sprevoznik je bil težko poškodovan, napadalec so aretirali. Hrvaški ban.

Dunaj, 30. oktobra. Hrvaški ban dr. Tomašić se je včeraj odpeljal zopet v Zagreb.

Volitev v svjetski narodni svet. Bern, 30. oktobra. Pri volitvah v švicarski narodni svet je bilo izvoljenih 35 klerikalcev, 10 socializmov, 10 protestantskih liberalcev in 7 socialistnih demokratov. Treba je še v 20 slučajih ozihi volitev.

Položaj v Perziji.

Tهران, 30. oktobra. V Perziji je položaj zopet kritičen. Ruska vlada je dala »zakrati« Enzeli 200 mož ter pošlje tja 1700 mož, ki bodo korakali proti Tebrisu.

Revolucija na Kitajskem.

Berlin, 30. oktobra. Iz Kantona poročajo, da viharjo z vladnih poslopij revolucionarne zastave.

Peking, 30. oktobra. Položaj v Nankingu je neizpremenjen. 6000 mož in 20. divizija se je uprla korakati proti Hankovu.

Italijansko-turška vojna.

Italijani poraženi.

Tripolis, 30. oktobra. Ena italijanska divizija je napravila na turške čete protinapad. Italijani so se iz bojani, da jim prestrižejo povratek, v neredu umaknili ter so izgubili 300 mrtvih, med njimi več častnikov in 700 ranjenih.

Carigrad, 30. oktobra. »Ikdam« poroča: Turki so v neposredni bližini Tripolisa napravili okope in se bližajo v štirih kolonah mestu. Italijani so bili poraženi. Turki so mnogo Italijanov vjeli, med njimi tudi tri stotnike. »Tanin« poroča, da so Turki v neposredni bližini Tripolisa zaplenili tri italijanske mitreleze. Tudi tripoliško prebivalstvo se je vzdignilo proti Italijanom.

Carigrad, 30. oktobra. »Ikdam« poroča, da je moralo italijansko brodovje vsled viharja zapustiti tripoliško obal. Turki so porabili to priliko, da so skupno z Arabci napadli Tripolis in mesto tudi zavzeli. Boji so nepopolno krvavi. Turki so vjeli tudi več tisoč Italijanov. Končno se je Turkom posrečilo zavzeti mesto Tripolis in Bengasija. Po Carigradu krožijo tudi vesti, da so Turki zahtevali od Italijanov, da zapuste okolico Tripolisa in Bengasija. Te vesti so malo verjetne in so nastale najbrže samo vsled tega, ker so Turki v bližini Tripolisa občutno porazili Italijane in jih poglani v mesto nazaj.

Berlin, 30. oktobra. »Berliner allgemaine Zeitung« poroča od sobote: V petek so napadli Turki in Arabci Italijane. Boj traja do sedaj. Mohamedanci se bore z navdušenjem. Italijani imajo težke izgube ter so izgubili tudi mnogo častnikov. V soboto zjutraj so Turki in Arabci pridrli tik pred mesto. Po mestu so razširjene vesti, da se bliža 20.000 Arabcev.

Berlin, 30. oktobra. »Lokalanzeiger« poroča iz Tripolisa, da Italijani dan za dnevom vodijo v mesto na sto in sto Arabcev, ki jih trumoma fizilirajo. V ponedeljek je padlo 560 Italijanov mrtvih in ranjenih. Italijani slabo streljajo. Disciplinarna pojava, častniki so izgubili glave.

Carigrad, 30. oktobra. Na visoko porto so došla poročila o turških zmagah. Italijani so izgubili baje nad 3000 mož.

Tripolis, 30. oktobra. »Agenzia Stephani« poroča, da je vladal včeraj ponoči in čez dan v Tripolisu polen mir.

Aneksija preložena.

Pariz, 30. oktobra. »Liberte« poroča iz Rima: Italijanska vlada je z ozirom na dogodke v Tripolitaniji odložila proklamacijo aneksije za negotov čas.

Italijanski naklepi.

Pariz, 30. oktobra. »Journal« poroča iz Rima, da hoče Italija, ker vidi, da ne zadostuje njena akcija v Tripolitaniji, prenesti svojo akcijo tudi v druge dele turške države.

Gospodarstvo.

— Potrdila o izvoru blaga pri pošiljstvih v Turčijo (certificates d'origine). Trgovska in obrtna zbornica naznanja, da je vsled zvišbe uvozne carine za laško blago za 100 odstotkov v vrednosti pri pošiljstvih na Turško potreben donos potrdila o izvoru blaga. Izjavo o izvoru se more napraviti na izvirno fakturo ali pa ločeno na posebni listini. Mora se pa poveriti to potrdilo od trgovske zbornice, od občinskega urada, od policijskih oblastev bivališča pošiljalca ali pa od carinskih uradov izvoznega pristanišča. Legaliziranje po turškem konzulu ni potrebno. Ta dolečba stopi v veljavo za ono blago, ki se odpošlje po 31. oktobru na Turško.

— Novost glede spremnic k pošiljstvom rastlin. Vsled dogovora med vladami vseh dežel, ki so udeležene pri konvenciji glede trne uši, je od 1. novembra 1911 naprej pošiljalcem rastlinskih pošiljstvih v navedene kraje dovoljeno, duplikate onih potrdil (tarifa za poštno zavoje I, 2, D, stran 114), ki so za take pošiljstve predpisani in ki se imajo spremnicam odprto pridejati, priložiti v pošiljstve samo, da se more v primeru, ako se izvirno potrdilo izgubi, carinska odprava pošiljstve v deželi, kamor je namenjena, brez zamude na podlagi duplikata izvršiti. Odpošiljalec naj tako na pošiljstvi, kakor tudi na spremnici z očitno znamenbo opozori na to, da je duplikat pridejan. Za primerno obliko duplikatov morajo odpošiljalci sami skrbeti.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Rasto Pastosalemček.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo vladno vabimo na novo naročbo, stare p. n. naročnike pa, katerim je potekla konec meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponove, da pošiljanje ne preneha in da dobe vse številke.

„SLOVENSKI NAROD“

velja v Ljubljani na dom dostavljen:

Vse leto ... K 24 — Četrta leta ... K 9 — Pol leta ... K 12 — En mesec ... K 2 —

V upravnistvu prejemam na mesec K 1-90.

S pošiljanjem po pošti v Avstriji velja:

Vse leto ... K 25 — Četrta leta ... K 9-50 Pol leta ... K 13 — En mesec ... K 2-30

Za Nemčijo vse leto 28 K. Za Ameriko in druge dežele vse leto 30 K.

Naroča se lahko z vsakim dnevom, a hratu se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne oziramo na dotično naročilo.

Pri reklamacijah naj se navede vedno dan zadnjega plačila naročnine.

List se ustavlja 10. dan po potekli naročnini brez ozira vsakemu, kdor je ne vpošije o pravem času.

Upravnistvo „Slovenskega Naroda“

Umrlj so v Ljubljani:

Dne 26. oktobra: Marija Rape, bivša strežnica, 77 let, Radeckega c. sta 11.

Dne 27. oktobra: Juri Omen, delavec, 72 let, Karolinska ozvala 6.

V deželni bolnici:

Dne 2. oktobra: Stefaniya Miklič, žena čevljarskega pomočnika, 35 let. — Fran Novšak, sin mizarskega pomočnika, 2 leti. — Marija Raab, postrežnica, 66 let.

Dne 25. oktobra: Fran Urbane, bivši tesar, 53 let. — Julijana Čamernik, zasebnica, 59 let.

Dne 27. oktobra: Neža Rovtar, postrežnica, 67 let. — Gregor Bore, občinski ubožec, 90 let. — Pater Avrelj Knafelj, frančiškanski vikar, 50 let.

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 30. oktobra 1911.

Termin.

Pšenica za oktober 1911. . . za 50 kg 11-92 Rž za oktober 1911. . . za 50 kg 10-24 Koruza za maj 1912. . . za 50 kg 8-55 Oves za oktober 1911. . . za 50 kg 9-55

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 306-2 Srednji zračni tlak 30,76 mm

oktobra	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C	Vetrovi	Nebo
28.	9. pop. 9. zv.	726-2 731-8	13-4 8-3	m. jzah. brezvetr.	dež jasno
29.	7. zj.	736-4	3-0	sl. jug	„
30.	2. pop. 9. zv. 7. zj.	737-1 740-1 744-1	14-4 8-1 6-3	sr. jvzhod sl. zah. sl. jvzh.	„ oblačno

Srednja predvčerajsnja temperatura 10-4, norm. 8-0 in včerajsnja 8-5, norm. 7-8, Padavina v 24 urah 1-6 mm in 0-0 mm

Zahvala.

Vsem sorodnikom, prijateljem in znanec, ki so nam ob smrti naše preljubljene soproge, ozi. matere, sestre in tete, gospe 3697

Ivane Gregorc

soproge urada. jzine železnice

podali izraz sočutja in tolažbe, bodi na tem mestu izrečena najprisknejša zahvala.

Posebno se zahvaljujemo g. načelniku Sušteršiču in vsem gg. stanovskim kolegom in njih soprogam, gg. pevcem »Ljublj. Zvona« za ganljivo petje ter vsem damam, katere so rajnici v zadnjih težkih urah lajšale gorje kakor tudi gg. darovalcem prekrasnih vencev in vsem drugim, ki so rajnici izkazali zadnjo čast.

V Ljubljani, 30. oktobra 1911.

Redbina Gregorc-Mlakar.

Zastoj

in poštne prosto dobi vsak moj glavni katalog z okoli 4000 slikami porabnih in darilnih predmetov vseh vrst, ki ga na zahtevo pošljem takoj. — G. in kr. dvor. dobavitelj Jan Konrad, Most št. 1166 (Češko). 2923

Restavracija „pri Levu“.

banes in vrsto nadaljno soboto krvave, riževe in jetrne

klobase domačega izdelka.

Vljudno se priporoča Boti Pilko-Koc.

Rabljeno blagajno

(Wertheimerico) 3678
kupi A. Domicelj, St. Peter na Krasu.

Ako iščete dobrega, zanesljivega nakupnega vira za porabne in darilne predmete zahtevajte takoj po dopisnici bogato ilustrovani katalog z okoli 4000 slikami.
G. in kr. dvorni dobavitelj
Jan Konrad, Most 1173, Češko.

Naznanilo.

Cenj. občinstvu naznanjam, da sem prevzela od gospe **Ano Stadler** posredovalnico za službe v Kolodvorski ulici šte. 8.
Ivana Zupančič.
3695

Elegantno

stanovanje

s 4 sobami, kopalno sobo in pritliklinami
se odda
s 1. novembrom letos even. s 1. februarjem 1912
na Bleiweisovi cesti šte. 16 v drugem nadstropju.
Več se poizve v pisarni Filipa Zupančiča v Subičevi ul. 5.

Bogata zaloga
najfinejših rokavic
pravi francoski parfumi
in vsi v to stroko spadajoči predmeti v najfinejši kakovosti

667 Za obila naročila se priporoča
OTILIJA BRAČKO
Ljubljana, Dunajska cesta 12, v Mathianovi hiši.

Ženitna ponudba!

27 letni samec, vesele naravi, bivač v večjem mestu pri morju, se želi potom dopisovanja spoznati z gospodično ali vdovo do 30 let staro. Svrha: ženitev. Imetec se želi, vendar pa ne zahteva. Popolna diskrecija zanj. Cenjene liste je nasloviti na upravnništvo »Slov. Naroda« pod naslovom »ADRIJA«.
3682

Zeleznoto kina-vino

lekarnarja
PICCOLIJA
v LJUBLJANI, Dunajska cesta, obsega navedeno množino železa v nasprotju z drugimi železnatimi kina-vini, ki obsegajo samo toliko železa kakor navadna namizna vina in nimajo torej nobene zdravilne vrednosti. To dokazuje več kemijskih analiz in tudi ona, ki se je izvršila po odredbi c. kr. ministrstva notranjih zadev. Zeleznoto vino lekarnarja Piccolija jači slabokrvne, nervozne, vsled boleznih oslabele osebe, siabe in boleznijo izgledajoče otroke.
Steklenica s 1/2 l. 2 K, 3 steklenice K 6.60. Voznina in zavojnina prosta.

Ant. Krejči

Ljubljana, Wolfova u. št. 5.
priporoča svojo bogato zalogo najmodernejših, najfinejših
kožuhovin, klobukov, in čepic.
Blago ceno in solidno.

Lepa meblovana soba
se s hrano vred takoj odda enemu ali dvema gospodoma. Istotam se tudi sprejme 3485
več gospodov na dobro domačo hrano.
Več v upravnistvu »Slov. Naroda«.

Dama

ki ji je kaj ležalo na odru, se odpravi, da, skratki bi bilo odgovoriti, pa je kakor tudi dobiti in okusni neko mešico kafe, se odpravi in s hišnim mlekom s konjickom (Zaenka leon konjick), Bergmann & Co., Dofa a. L. Komad po 80 v se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in trgovinah s parafini.

Prvomestna inozemska zavarovalnica

(živiljsko in rentno zavarovanje) s sijajnimi premijskimi tarifami in zav. pogoji išče v večjih provincialnih mestih Kranjske (exir. Goriske, Gradiscanske in v Trstu z okolico)

zastopnike

s pravico inkasovanja

proti primerni kavciji, kakor tudi lokalne zastopnike. Zgovorni gospodje z zastopniškimi zmoglostmi naj vpošljejo svoje detaljirane ponudbe z navedbo zahtev na anončno pisarno »Universal«, Ljubljana, pod šifro »javni zavod«.

Oglejte si!

veliko zalogo koles z originalno znamko

„Puch 1911“

pri Fr. Čudnu, trgovcu v Ljubljani

Prešernova ulica — samo nasproti frančiškanske cerkve.

Raznih znamk kolesa od K 110— naprej vedno v zalogi.

Zaloga šivalnih strojev:

Singer in Ringschiff.

Ponk za vezenje s strojem brezplačno.

Coniki zastoj in poštnine preste.

Edino zastopstvo za Kranjsko!

Za Vsesvete! Za Vsesvete!
Največjo zalogo
nagrobnih vencev in trakov z napisi

(komad od 2 K do 60 K) ima

Fr. Iglič, Ljubljana, Mestni trg šte. 11-12.

Cene brez konkurence! Zunanja naročila hitro in ceno!

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Dolniska glavnica K 8.000.000.

Stritarjeva ulica šte. 2.

Rezervni fond 800.000 kron.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Gorici.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih

4¹/₂ %

Priporoča promese dunajskih komunalnih srečk za žrebanje 02. novembra t. l. Glavni dobitnik K 300.000. Cena K 18.

Kolonijalna, veletrgovina izte perfektnega

korespondenta

za nemški, slovenski in po mogočnosti italijanski jezik. Prednost imajo te stroke večji.

Ponudbe pod »Veletrgovina«
Trst, poste restante. 3650

Stanovanja

z eno in dvema sobama se oddaja takej oziroma tudi za pozneje na Poljanski cesti šte. 60. 3680

Istotako se odda več

raznovrstnih stanovanj na Predovičevem selu v Mostah.

Poročenca brez otrok iščeta boljše

stanovanje

za novemberaki termin

2 sobi s kuhinjo, event. s kabinetom in s pritliklinami. — Blagohotni dopisi pod »Ppi - Idria«.
3671

Za slabokrvne in prebolele je zdravniško priporočeno črno dal-matinsko vino 233

Kuč

najboljše sredstvo.

4 steklenice (5 kg) franko K 4.50
Br. Novakovič, Ljubljana.

Tiskarskega strojnika sprejme

„Nar. tiskarna“ v Ljubljani.

Šentjanški premog

za domačo kurjavo.

Ta premog se prodaja naravnost iz prve roke tudi v manjših količinah, tako da naš premog, ki je najmanj enakovreden najboljšim premogom, ki se v Ljubljani prodajajo, oddajamo po nenavadno nizki ceni, namreč

K 1-20 za vrečo po 50 kg

po vsem mestnem pomerju dostavljeno v hišo. — Ob naročitvi celih vagonov se cena še zniža.

Naj torej nihče ne zamudi, se poslužiti te ugodne ponudbe.

Cenj. naročila naj se naslavlja na našo pisarno na

Erjavčevi cesti št. 2, telefon št. 207.

Naročila pa sprejemajo tudi te-le tvrdke:

Fr. Babič Dolenjska cesta.

M. Kastner, Dvorski trg.

Mencinger, Sv. Petra cesta.

Uradn. gosp. dr., Kongresni trg.

Leskovic & Meden, Jurčičev trg.

Trdina, Stari trg.

L. Kotnik, Šiška.

A. Šarabon, Zaloška cesta.

Naznanilo.

Naznanjam slavnemu občinstvu v Ljubljani in okolici

da bo gostilna Dolničar v Šmartnem ob Savi

čez zimo zaprta.

Lokal

eventuelno s stanovanjem pripraven za trgovino ali obrt, na Kongresnem trgu št. 13

se odda v najem s 1. novembrom.

Natančnejša pojasnila daje upravnništvo »Slov. Naroda«.
2501

Optični zavod z električnim obratom

Prvi slovenski izprašani optik in strokovnjak

Dragotin Jurman

Ljubljana, Selenburgova ulica št. 1.